PÍSECKÝ SVĚT

www.piseckysvet.cz 7 / 2020 9. – 23. dubna

Každé dva týdny 6 000 výtisků v Písku, Protivíně, Čimelicích a širém okolí ZDARMA

Chceme květnaté louky ve městě?

Písku se letos dotýkat nebudeme – městská slavnost zrušena

FRANK BOLD – právníci opět zdarma radí, jak řešit problémy nouzového stavu a pandemie Covid–19

Pták roku 2020: jiřička

Expozice Prácheňského muzea byly zatím v roce 2020 otevřeny pouhé dva týdny

PROLÍNÁNÍ VZPOMÍNEK: *Kulturní dům se zbytky Rybářské ulice.*

FOTOKOLÁŽ: Petr Mourek

Milé čtenářky, milí čtenáři,

Písecký svět jakožto nezisková organizace nemá prostředky na to, aby provozoval stálou redakci, proto nás nemůžete nikde navštívit. Příspěvky, reakce a podněty posílejte prosím nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz.***

INZERCI a PR texty domluvíte na tel. **607 777 993** (stačí sms, ozveme se vám obratem), ***inzerce@piseckysvet.cz.*** Dopisy lze posílat na adresu: Zdenka Jelenová, Písecký svět, Tálín čp. 10, 398 15 Tálín.

Děkujeme mnohokrát za vaši přízeň, spolupráci a jakékoliv příspěvky – textové, finanční i inzertní. **Pokud nám chcete a můžete pomoci jeho vydávání udržet, můžete jakýkoliv příspěvek poslat na účet č. 78 31 003 001 / 5500.** *(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)*

VAŠE REDAKCE PS

TIŠTĚNÁ INZERCE: základní ceny + rozměry

(vždy šířka x výška v centimetrech; základní sazba je třísloupcová, šířka sloupce 6,5 cm)

- **590,- 1/16 strany** = **6,5 x 4,7 cm** *(„vizitka“)* *nebo* **13,5 x 2** *cm (banner přes dva sloupce)*
- **1050,- 1/8 strany** = **6,5 x 10** *cm* *nebo* **10 x 6,5** *cm nebo* **13,5 x 4,2** *cm*
- **1950,- čtvrtstrana** na šířku nebo na výšku = **13,5 x 9,7** *cm nebo* **10 x 13** *cm*
- **2600,- třetina** = **6,5 x 26,5** *cm* *(celý 1 sloupec) nebo* **20,4 x 8,5** *cm (celý podval)*
- **3600,- půlstrana** na šířku n. na výšku = **20,4 x 13** *cm,* **10 x 26,5** *cm nebo* **13,5 x 20** *cm*
- **6900,- celá strana** = **20,4 x 26,5** *cm*

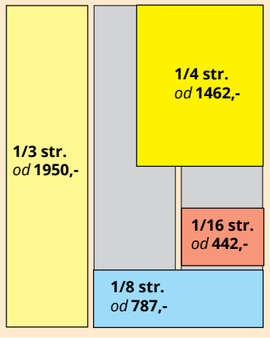

Dále dle dohody: jiné rozměry inzerátů, **PR články a rozhovory, politické kampaně.**

Grafické zpracování inzerce (návrh + dvojí korektura): *dle náročnosti* **300 – 1500**,- *Kč.*

SLEVY: opakování 3 x – sleva **10 %;** opakování 5 x – sleva **15 %**

CELOROČNÍ inzerce (resp. 24 vydání po sobě): sleva 25 %

– tzn. ceny pro celoroční partnery : 1/16 strany: **442,-** 1/8 strany: **787,-** čtvrtstrana: **1462,-** třetina: **1950,-** půlstrana: **2700,-** strana: **5175,-**

PÍSECKÝ SVĚT vychází každý druhý čtvrtek jako čtrnáctideník v nákladu **6000 kusů** a je distribuován ZDARMA.

Další plánovaná čísla: ve čtvrtek 23. dubna, 7. května. Uzávěrka inzerce v pondělí před vydáním.

Časopis si můžete pravidelně vyzvednout na desítkách distribučních míst

Seznam hlavních distribučních míst (jsou-li právě otevřena):

- Infocentrum ve Sladovně, Velké nám. 113/1
- Městská knihovna Písek, Alšovo nám.
- Kulturní dům Písek, nábř. 1. máje 1605
- TRAFIKY V CENTRU MĚSTA
- Divadlo Pod čarou, Tyršova ul. 431/28
- Plavecký bazén, Ostrovní 2257/1
- Zimní stadion, Na Výstavišti 493
- Sportovní hala, Tylova ulice
- Dům dětí a mládeže Písek, Švantlova 2394
- Základní umělecká škola, Nádražní 1032/27
- Natural, Budovcova 105/4/1
- Knihkupectví Elim, Velké nám. 8 a Janáčkova
- Knihkupectví Fibichová u Putimské brány
- Korálkárna Za vodou, Čechova ulice
- Farmářský obchod Moje Lhota
- Farmářský obchod Johanka
- Prodejna Bez obalu,
- Ráj sýrů Drlíčov
- Pekařství U Slona
- Pekárna Pekar, Pekárna Bernartice – Racek
- Samoobsluhy COOP, POGRR, Pramen, Spar
- ČIMELICE – prodejna Jednota (Coop)
- MIROTICE – potraviny vedle lékárny
- PROTIVÍN – supermarket Pramen
- PUTIM – obecní úřad, vlakové nádraží ČD

PÍSECKÝ SVĚT – zdarma

Číslo 7/2020, redakční uzávěrka: 8. 4. 2020

Evidenční číslo MK ČR E: 211 63
ISSN 2464-7519

Vydává **Občanské sdružení Písecký svět, z.s.**, IČ: **22827765**, zapsaný spolek na podporu občanské společnosti, registr. MV 20. 11. 2009.

Web: *www.piseckysvet.cz*
e-mail *redakce@piseckysvet.cz.* Bank. spojení: **5015117001/5500** (Raiffeisenbank)

REDAKCE: Mgr. **Zdenka Jelenová** *(tištěné noviny)*, e-mail: *jelenova@piseckysvet.cz*
Ing. arch. **Martin Zborník** *(webové stránky)*, e-mail: *zbornik@piseckysvet.cz*

Telefon do redakce a inzerce:
607 777 993

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (není-li výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, z.s., ani názor redakční rady. Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři. **Přetiskování obsahu POVOLENO, ALE POUZE S UVEDENÍM ZDROJE.**

Tisk: MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178.

© OS Písecký svět, z.s., 2020

PÍSEČTÍ HASIČI V AKCI: *Na základě pokynu města Písek provedla poslední březnový den jednotka píseckých dobrovolných hasičů vyčištění a odstranění naplavenin z ledolamů kamenného mostu. Jednalo se o první úkol v době nouzového stavu. Druhým, dlouhodobým úkolem je asistence Městské policii Písek při koordinaci klientů městského úřadu v době úředních hodin.*

LUKÁŠ NEBES, velitel jednotky Hasiči města Písek

ČERNÍ ČÁPI V MAKOVĚ: Stále dostávám spousty dotazů na naše černé čápy. Tak jsem zkusil mobilem udělat krátké video. Myslím, že se mají dobře, samec začíná tokat na hnízdě, tak to třeba letos zase dopadne, uvidíme, držte jim palce! Video najdete na www.makov.cz nebo na FB.

LIBOR ŠEJNA,
Záchranná stanice živočichů Makov

JASAN NAHRADIL JASAN: Začátkem února musel být v Komenského ulici z důvodu špatného zdravotního stavu pokácen dvousetletý památný jasan. *„Nedaleko místa původního stromu byl v těchto dnech vysazen nový jasan o pěstební velikosti 25 – 30 centimetrů, to je obvod kmene ve výšce jeden metr nad zemí,“* informuje **Ondřej Kofroň, koordinátor městské zeleně z odboru životního prostředí.** Nebylo už bohužel možné pokácený jasan nahradit stejným druhem, jelikož vinou závažné houbové choroby prakticky vymizel z nabídky školek okrasných dřevin. Jako náhrada byl proto vybrán **pensylvánský jasan**. *„Až se podaří zrekonstruovat původní kamennou lavici z roku 1820, bude osazena k novému stromu. Pověst o možném konci města, která se vázala ke starému jasanu, tak může opět pokračovat. Díky mladému kmeni bude tento konec jistě minimálně o několik desítek let oddálen,“* dodává Wúsměvem Ondřej Kofroň. ***-MŮ-***

Písečáci pomohli Domovu pro seniory v Břevnici u Havlíčkova Brodu

Nápad, pomoc a také snaha zpříjemnit dny v povinné karanténě pro personál, hasiče i samotné klienty, přišel od Aničky Vodsloňové. Prezentovala jej ve FB skupině Roušky v Písku. Téměř okamžitě se našla řada Písečáků, ochotných nápad podpořit. Nabídl jsem proto odběrné místo u Domu hasičů. Následně se s pomocí nabídl i Červený kříž. Celá akce byla velmi rychlá a efektivní. Občané, hasiči a sám Červený kříž, dali dohromady rukavice, roušky, ale také spoustu čokolády, kávy, pochutin, knížek, křížovek, her. Řada Písečáků upekla i nejrůznější dobroty. V pátek ráno jsme vše naložili a vozidlem, které poskytl Červený kříž, odvezli na místo. Zpětná vazba a poděkování se již odpoledne objevila ve stejné skupině na FB. **Jsem na Písečáky hrdý a moc všem děkuji za spolupráci.**

LUKÁŠ NEBES

ROUŠKY A ŠTÍTY OD FAMO: V pátek 3. dubna předali zástupci píseckých filmových škol oddělení interny Nemocnice Písek, a. s., jmenovitě zdravotní sestře Martině Šajbenové, celkem 100 roušek a 20 ochranných štítů. Roušky šije a štíty na 3D tiskárně sám vyrábí Milan Lojda z technického oddělení. Svými rouškami přispěla i ředitelka FAMO v Písku Vladana Terčová. Jsme rádi, že můžeme pomoci potřebným.

MICHAL SUP,
Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku

PIŠTE NÁM své názory!

Rádi přijímáme dopisy, náměty i kritické názory. Jakékoliv příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo si domluvte předání na tel. **607 777 993**. Vše můžete také po jednoduché registraci pohodlně vkládat rovnou na ***www.piseckysvet.cz.***

Písecký svět jakožto nezisková organizace nemá prostředky na to, aby provozoval oficiální redakci, proto nás navštívit nikde nemůžete.

ČAS NEČAS

Víkend před Velikonocemi nikdo z nás nechtěl trávit tímto způsobem. Ani mně se to nelíbí, ba co víc, nedělá mi to vůbec dobře. Ale protože to nedovedu změnit, zkouším si v tomhle času nečasu najít nějakou tu zlatinku v hromádce balastu. Je fakt, že pro hlubší filozofování u některých témat není prostor, pokud se obrátíme na média, logicky rozebírají současnou situaci ze všech stran a protiváhou jsou jim pořady, které tu situaci odlehčují. Je velice těžké najít nějaký střed, či spíš neučili jsme se ten střed umět najít.

Ani já nemám možnost vzhledem k daným omezením se stát badatelem, ale snažím se ze všech sil zůstat někde uprostřed, nepodlehnout strachu, nebo naopak lehkovážnosti. Tenhle čas nečas se snažím přijmout tak, jak přišel, myslím, že nám dává možnost postát a ohlédnout se, co jsme si v našich životech zaseli a co nyní přichází ke sklizni. Velice úzce s tím souvisí naše životní prostředí. Uvedu pár drobných příkladů. Emise. O škodlivinách v ovzduší se mluví stále dokola, všelijak se snažíme je snižovat, bojujeme o čistý vzduch, takže všichni o tématu mají povědomost. Agentura Reuters tento týden uvedla, že pokles emisí v letošním roce bude asi o 5%, nejvíc od konce druhé světové války. Není to způsobeno snahou člověka, ale v důsledku krize s virem.

A čistý vzduch i člověku dělá dobře. Pokud si otevřete okno, určitě si toho všimnete už dnes, napřed si uvědomíte ticho, ve městě obvyklé, ovšem uklidňuje, potom se soustřeďte na dýchání. Nemá ten vzduch nějakou lepší chuť? Když už jste u okna, všimněte si, že je nějak líp vidět, fascinoval mě záběr, kdy z Prahy bylo vidět zasněžené vrcholy Krkonoš…

S emisemi souvisí automobilová doprava, pominu stavby dálnic (úžasnost některých slov i pobaví: dál-nic), krize obnažuje i zásobování potravinami a s tím spojenou, dlouho omílanou potravinovou soběstačnost. Dnes je až vizionářské loňské rozhodnutí Prahy a většiny jejích částí o hospodaření na pozemcích, které pronajímá (propachtuje) zemědělcům, kdy změnami ve smlouvách vlastně nastavila pravidla toho, co se na nich bude pěstovat. Já doufám, že v Písku se tak stane už letos a nezůstane jen u odbývavé odpovědi místostarosty Veselého k dotazu J. Soumara na tohle téma, položeném na jednom zasedání zastupitelstva. Město tak bude opravdu kontrolovat, co se na jeho pozemcích pěstuje, anebo samo vybere nájemce podle jeho pěstebního plánu. Teď vidíme, jak moc je potřeba nespoléhat na dovozy a jak moc je třeba se zajímat, co okolo nás roste.

Půda. S ní souvisí její schopnost nás živit, současný způsob hospodaření ji této schopnosti téměř zbavilo. Na stav našich polí nahlížíme asi tak za tři minuty dvanáct a tahle krize nám říká, neodkládejte to, řešte hned. Řešte nejen hospodáře, ale jejich hnojiva, způsob péče, i pěstěné plodiny. Celou dobu do krize se tohle téma naťukávalo – řepka, jedy v postřicích, hraboši, výnosy z plodin i jejich genetické úpravy. Teď tu stojí jenom v roušce, nepřehlížejte ho.

Kromě toho, že v půdě chybí živiny, (namísto toho do ní vpravujeme jedy) zbavili jsme ji i schopnosti zadržet vodu. Téma v posledních letech víc než horké. Nemusíme hledat nic nového, převratného, všechno za nás dávno příroda vymyslela (umělé nádrže na kraji lesa to nejsou), u pronajímaných polností návrat z nekonečných lánů na pole rozdělená mezemi, ty nechat osázet nadšenci pro sázení patřičnými dřevinami, vrátit přirozené střídání cyklů na poli (mezi které patří i rok nechat půdu ladem, tedy s plodinou, kterou zaoráním použiji jako hnojivo)… Změna se týká také lesů, které pro nás mají zadržovat vodu. Neosvědčila se taktika zalesňování a meliorací uplatňovaná v minulosti, tak to změňme, město má i svoje lesy.

Vida a o tom, co okolo našeho města poroste a co určitě i z nějaké části zkonzumujeme, vlastně rozhodujeme všichni, my jsme totiž naše město. Jeden to vymyslí, druhý to uvede v pohyb legalizací, třetí přerozdělí finance podle skutečných potřeb k životu, jiný vypomůže vlastní silou provedení, na dalším bude nakupovat…

Myslíte si, že odbočuji od podstaty téhle krize, že teď je to o zdraví lidí, že máme řešit nemoc a boj proti ní. I kdepak, právě teď je ta nejlepší doba. Spousta z nás se nerozpakovala ihned začít jednat, ať už zvýšením pracovního nasazení v profesích, bez kterých se neobejdeme a na kterých jsme dnes závislí i životem, nebo dobrovolnou pomocí všem, od ohrožených až po ty intenzivně pracující, nebo jen řádným dodržováním nastavených pravidel pro rychlejší ukončení krize. Stejně tak se máme postavit i k tomu, jak budeme žít, až bude po všem.

Já vnímám všechna tahle upozornění v podobě epidemií, přírodních katastrof a podobných změn od „normálu“ jako jasnou výstrahu před koncem. U strojů si nedovolíme ignorovat výstrahu kontrolek, chápeme, že se systém porouchal a potřebuje opravu. Naproti tomu tyhle výstrahy ignorujeme, někteří se snaží umlčet jedince, co na ně upozorňují, a vracejí nás do špatně vyjetých kolejí. Je na čase si uvědomit, že my se stáváme účastníky přeměny, že jsme plně závislí na našem životním prostředí – je jedno, jestli věříme v přírodu, boha, vesmír nebo sebe, právě virus (jeho vznik, šíření a obrana proti tomu) nám ukazuje tu ryzost života. Vykukuje na nás ta zlatinka, probouzí v nás potlačované soucítění, vnímání sebe i prostředí a čím dřív se zbavíme všeho balastu, tím líp se budeme mít, jedno souvisí s druhým, všechno souvisí se vším. Jinde už začali, proč my ještě čekáme?

MICHAELA ŠŤASTNÁ

Opravy PC Písek
Instalace Windows 10
za výhodné ceny
Opravy počítačů a notebooků
Aktuální přehled IT služeb:
www.opravy-pc-pisek.cz
e-mail: ***pc.pisek@gmail.com***
mobil: **606 778 749**

Domácí hospic Alhelas Písek
774 85 84 87
kontakt@hospic-pisek.cz
www.hospic-pisek.cz

DOBRÝ KONTAKT (+420) 605 585 459
MONTEA CZ s.r.o.
ELEKTROINSTALACE
rekuperace, vytápění, ohřev vody
JABLOTRON
Technologie pro vnitřní zařízení budov
MONTEA CZ s.r.o., Čížovská 487, Písek, www.montea.cz, info@montea.cz

Městská knihovna Písek se připojila k výzvě Moravské zemské knihovny a ve spolupráci s dalšími knihovnami vyzývá veřejnost k online nákupu knih. Celé znění výzvy najdete na webu knihovny, nabízíme vám aspoň úryvek:

„Současná situace přísné karantény má negativní důsledky pro drobné podnikatele a nakladatelství začínají řešit otázku, zda si budou moci ještě vůbec dál dovolit podnikat. V zemi, která je proslulá svou vysokou knižní i typografickou tradicí, vysokými čtenářskými standardy a kvalitními autory a kde právě rozmanitost knižních nakladatelů sehrála důležitou roli na celkové úrovni literární produkce, to není dobrá zpráva. Vyzýváme veřejnost k online nákupu knih, ideálně přímo přes e-shopy nakladatelů. Prodej knih v těchto časech pomůže nejen vydavatelům, ale všem těm, kteří se na tvorbě knih podílí - autorům, překladatelům, ilustrátorům.“

Zároveň se přidružené knihovny obrací na své čtenáře i širokou veřejnost s možností participace: *„Podělte se s námi o své nové knižní úlovky na sociálních sítích prostřednictvím fotografií nebo videí. Pochlubte se, co jste si koupili, a připojte se k naší výzvě použitím hashtagu #kupknihu.“* Přispět touto formou může každý.

Písecká knihovna se v této souvislosti připojuje i k mnohým dalším výzvám Knihexu, Českého rozhlasu Vltava V izolaci, festivalu Básně v karanténě, Nedělní chvilka poezie – Korona Poezie či Asociace spisovatelů. Na webových stránkách naší knihovny, Facebooku či Instagramu najdete také řadu tipů, jak se dostat k online zdrojům nejen pro četbu a studium, ale i zábavu.

V neposlední řadě přichází naše knihovna i s vlastními aktivitami – přenášíme některé akce do online prostředí. A v duchu toho, že všechno špatné je pro něco dobré, se radujeme například z toho, že náš březnový čtenářský klub „navštívili“ čtenáři z Brna či Chebu. Online debaty připravujeme k programu Promítej i ty, plánujeme i konverzační klub v angličtině. Sledujte nás ONLINE. Pokud se ve virtuálním světě ztrácíte, zkuste projít svou domácí knihovnu a objevit dávno zapomenuté tituly. Největší poklady máme mnohdy blíž, než si myslíme.

ŠTĚPÁNKA ČINÁTLOVÁ

Chceme květnaté louky v Písku?

Spolek Voda a zeleň v Písku minulý rok za podpory města vysel první setý letničkový záhon. Byl to experiment, jak se nový typ veřejné zeleně bude líbit. Možná, že jste si ho všimli cestou po nábřeží kolem kulturního domu. Pravda, ten záhon měl takový nudný a nenápaditý tvar, neboť bylo využito místa po výkopu, kde ještě nebyl vzrostlý nový trávník. Ale v průběhu léta až do podzimu záhon postupně nakvétal, a nakonec se podle ohlasů obyvatelům Písku líbil. Setí letničkových semínek, pletí i likvidace jednoletých rostlin před zimou se s námi zúčastnily i děti z Husovy školy, kterým jsme zprostředkovali nejen zážitek, ale i trochu poučení. Škoda, že události tohoto jara nejsou pokračování této aktivity příznivé. Nicméně letničkové záhony se ujaly a městská zahrada již chystá květinové louky i na jiných místech, například oživí park na Mírovém náměstí. Máme se na co těšit!

Abychom nezaháleli, rozhodli jsme se pustit do tvrdšího oříšku a to jsou květnaté louky, neboli květnaté pásy. Ty mají funkci nejen zdobnou ale jsou také úkrytem a předpokladem vývoje a výskytu hmyzu. Motýli potřebují ke svému vývoji určité prostředí a tím nikdy nemůže být často sečený trávník ani ozdobný záhon. A víte, že čmeláci jsou mnohem spolehlivější opylovači než včely? Vylétají totiž i za nižších teplot. Součástí květnatých pásů by určitě měly být čmelíny nebo jiné hmyzí domky.Ve veřejném prostoru se osvědčují fabionové „domečky“, lze je vidět v Českých Budějovicích u DM, kde jsou součástí velice zdařilé přírodní zahrady *(viz foto)*. Je to paradox, ale vypadá to tak, že v dnešní době chemických postřiků se vlastně města mohou stát bezpečnějším prostorem pro ptáky a hmyz, než volná krajina.

Vy, kterým se stýská po louce s kopretinami, kakosty, chrpami a hvozdíky a kteří sledujete se znepokojením úbytek hmyzu a snižování biodiverzity v našem okolí... Můžete nás podpořit radou, nápadem. Spolupracujeme se spolkem Calla v Českých Budějovicích, který už květnaté pásy inicioval v Budějovické stromovce, například při výběru vhodného osiva. Je třeba respektovat poměry na stanovišti a také to, jaké hmyzí druhy chceme podpořit. Hledáme vhodný prostor, kde se založí trvalé louky. Nám by se líbily květnaté pásy kolem Otavy. Od nového mostu až třeba k Sulanovi. Nebo máte jiný nápad? Chtěli bychom využít participačního rozpočtu k financování projektu, který bude sloužit všem obyvatelům města – nám lidem pro potěchu oka i těm maličkým, kteří potřebují v této době naši podporu a ochranu.

Přivítáme každý názor nebo podnět na e-mailové adrese ***vodaazelenvpisku@centrum.cz.***

DÁŠA ŠVECOVÁ, spolek Voda a zeleň v Písku

GoldenGate ZLATÉ INVESTICE
HLEDÁME NOVÉ KOLEGY
SPOŘENÍ DO ZLATA A STŘÍBRA
JISTOTA PRO CELOU RODINU
Již od 500 Kč měsíčně
+ možnost jednorázového nákupu
Lenka Klečacká | 777 159 508 | lenka.klecacka@goldengate.cz

V Písku potřebujeme stromy – a proto i vodu a cisternu!

Nejen viry trápí nás. Je tu dlouhodobější a možná nebezpečnější nepřítel. Sucho. Víme o něm, víme o něm dlouho, něco se děje, nějaké plány jsou, ale pořád jsou to jen kapičky v moři, přesněji kapičky na poušti. Každá kapička dobrá .... jenže my potřebujeme cisternu.

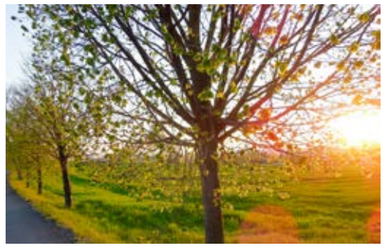

Ve městě – dle zprávy odboru životního prostředí a městské zahrady – bude Písek od letošního jara zdobit, stínit a okysličovat naše prostředí dalších 150 stromů. Někde jsou dávány zavlažovací vaky, jinde jsou mladé stromky opatřeny tzv. závlahovými mísami. Než si kořeny dokážou samy dosáhnout na vodu někde v hloubce, je třeba jim v suchých měsících vodu dodávat.

Pokud město Písek takto investuje do stromů a jejich výsadby, musí počítat i s následnou péčí. A na tu je třeba cisterna. Nestačí už jen maličká tzv. ještěrka, není možné stále využívat hasiče, kteří mají jinou práci... Je potřeba velká cisterna. A ne ta na pitnou vodu, na vodu z řeky. A taky je potřeba člověk, který s tou cisternou umí jezdit, čerpá vodu z řeky a zalívá. A cisterna stojí peníze a její řidič také potřebuje mzdu. Proč o tom mluvím, když je to nasnadě? Protože loni cisterna ještě nebyla a dosud není, teprve se chystá schválení této investice zastupitelstvem. A protože loni nebyla, musely být zastaveny sázecí práce v bezprostředním okolí Písku. A Písek přišel o stromy, které zde mohly a měly být vysazeny. Totiž do města se už mnoho stromů nevejde (nejčastěji z důvodu ochranných pásem sítí) a je nanejvýš vhodné sázet i v bezprostředním okolí. Zdaleka ne všechno lze realizovat z prostředků měst. Organizace Sázíme stromy propojuje firmy, obce a dobrovolníky a společně sázejí stromy na místech, kde je to nejvíce potřeba. Peníze získávají od firem, které se rozhodnou podpořit životní prostředí. S vedením obcí, u nás s vedením odboru životního prostředí, se pak vyhledávají nejvhodnější lokality. Jenomže je potřeba od města zajistit následnou péči. A ta se ne vždy daří.

V letech minulých bylo zasázeno v okolí Písku několik alejí a vysázeny remízy, ale díky suchu a nemožnosti zalívat čerstvě vysazené stromy a keře jich spousta uschla. Škoda finanční i morální. V neposlední řadě nám utíká čas, kdy už stromy mohly plnit svou funkci. A proto Písek, Městské služby Písek s. r. o., potřebují cisternu na zalívání. Klimatická změna už nebude čekat, až... Už je tu. Všude, kde je to možné a vhodné, je třeba sázet. Stromy, nejvýkonnější a nejlevnější klimatizace na světě, mohou plnit funkci zastínění, ochrany proti větru, hluku a prachu, funkci úkrytu pro zvěř, ptáky a hmyz, funkci protierozní, ovocné stromy mohou být potravou jak pro zvěř, tak pro lidi .... ale hlavně pomohou zadržovat vodu v krajině. Je důležité lemovat cesty alejemi stromů, sázet remízy, podsazovat vysazené stromy keři, aby tolik nevysychala půda kolem nich. Obnovovat a vytvářet městské ovocné sady. Prosazovat nové metody hospodaření, kde jsou řady stromů a mezi nimi orná půda, jež je jimi částečně zastiňována, a tak se tolik nevysušuje a nepodléhá erozi...

Veronice Palukové se podařilo letos zajistit z grantu Patagonie a od organizace Sázíme stromy, jejíž je koordinátorkou, finance na vysázení dvou remízů a dalších zhruba 100 stromů. Sázet se ale nemůže, dokud není zajištěna následná péče. Není cisterna. A tak až budete, milí zastupitelé, v materiálech pro jednání zastupitelstva mít odsouhlasit rozpočtovou změnu na péči o zeleň, už budete vědět. Tento bod si prosím neškrtejte a rozhodně podpořte. A vy, milí čtenáři, promluvte se svým zastupitelem, ať nezapomene... Ta cisterna na zalívání je opravdu potřeba, vyplatí se.

Text a foto LENKA JELÍNKOVÁ
spolek Voda a zeleň v Písku

Sbírka Kdo může pomůže – Šijte roušky pro Písek: DĚKUJEME!

Za dosavadní tři týdny trvání sbírky **Kdo může pomůže – Šijte roušky pro Písek** se povedlo shromáždit a předat neuvěřitelných **4128 roušek**. Velké díky! Vzhledem k tomu, že se konečně začíná rozjíždět funkční zásobení ochrannými pomůckami ze strany státních institucí pro zdravotníky a sociální služby a také se blíží Velikonoce a stoupá vyčerpanost všech, kteří se intenzivně dobrovolně zapojili, budou v rámci naší společné sbírky a distribuce po dohodě s Hospicem Athelas šité roušky u nemocnice vybírány již **jen do „zeleného“ čtvrtka 9. dubna.** Akce roušky ale pokračuje. **Hasiči města Písek v Sedláčkově ulici dále přijímají a rozvážejí roušky** potřebným lidem. Všem moc děkujeme, jste úžasní a moc jste pomohli!

MARTIN ZBORNÍK, Písecký svět

Letos se Písku dotýkat nebudeme

Rada města Písku 30. března rozhodla o pořádání velkých akcí města ve druhém kvartálu. Vzhledem k mimořádným opatřením proti koronaviru se kromě květnových akcí (Pískoviště, Dračí lodě, aj.) také ruší městská slavnost Dotkni se Písku, která se měla konat v termínu 12. – 13. června 2020.

Centrum kultury města Písek, organizátor městské slavnosti Dotkni se Písku, zvažuje uspořádání alternativní akce věnované oslavám 777 let v podzimním termínu. Zda akce proběhne v tomto náhradním termínu, bude záviset na aktuálním vývoji situace a dalších možnostech realizace. Průběžně vás budeme informovat na stránkách ***www.dotknisepisku.cz*** nebo na našem facebooku ***www.facebook.com/centrumkulturymestapisek/***.

Děkujeme za pochopení, tým CKmP.

Oblastní charita Písek je s vámi, nabízí pomoc, děkuje za dary

Asi většina z nás se ráno probouzí a přemýšlí, jestli to všechno nebyl jen zlý sen, ale bohužel ne, je to tvrdá realita současných dní. Nejen naše republika, ale celý svět se nyní potýká s pandémií onemocnění Covid–19. Velké množství nakažených, bohužel i zemřelých, zákazy, omezení, obavy, strach a bezmoc. To vše nás nyní provází každým dnem.

OBLASTNÍ CHARITA PÍSEK

Když se k tomu přidají ještě existenční nejistoty, ztráta výdělku, děti, které nemohou navštěvovat školská zařízení a povinnosti, které za školy museli převzít rodiče, snadno člověk upadne do beznaděje a deprese. A vše to krásně podtrhnou média, ze kterých se neustále valí převážně negativní informace. Aby nás toto všechno nesemlelo, je třeba se na celou situaci dívat i z jiné perspektivy a přemýšlet, zda nám pandemie Covid-19 také něco dala. Není toho málo.

Mnozí z nás museli nedobrovolně spomalit. Využijme proto následující dny a věnujme se více svým rodinám, na které nám mnohdy přes pracovní kolotoč a zájmy nezbývá mnoho času. Řekněte jim, jak moc je máte rádi a jak moc si vážíte toho, že je máte. Možná to zní jako klišé, ale s láskou se opravdu všechno překoná líp.

Díky současné situaci si můžeme uvědomit, jak dobré máme v naší zemi zdravotnictví. Jak úžasné máme lékaře, zdravotní sestry, záchranáře, hasiče, policisty, lékárníky, pracovníky sociálních služeb, ti všichni za nás teď do úmoru těla bojují. Proto mají náš velký obdiv, úctu a dík. Neopomínejme i další profese, jako prodavače, pracovníky technických služeb, řidiče hromadné dopravy a další v první linii. A i když jsme zvyklí na politiku a politiky spíše nadávat, i oni si v dnešní situaci zaslouží náš respekt a poděkování za jejich práci, stejně tak vedení krajů, měst a obcí.

A obrovská vlna solidarity, která se z mnoha stran zvedla, je naprostý balzám na duši v této nelehké době. Denně přijímáme darované roušky, které nám lidé našili ve svém volném čase, bez nároku na odměnu. Ve chvíli, kdy je jednorázových pomůcek nedostatek, je „rouška nad zlato“, dar který chrání naše pracovníky i klienty. Děkujeme i za další dary, jako dezinfekční prostředky, rukavice, látky na roušky, jednorázové roušky a další. Když už mluvíme o solidaritě, nesmíme zapomenout na naše dobrovolníky. Díky nákaze Covid-19 jsme poznali spoustu úžasných a krásných lidí, kteří nám pomáhají jako dobrovolníci. Láska, solidarita, sounáležitost a taky odpovědnost a statečnost, v tom hledejme lék na Covid–19.

A na závěr si dovolíme zveřejnit krásná slova prezidenta Diecézní charity České Budějovice JCLic. Mag. theol. Stanislava Brožky: „*Kéž je opodstatněná naděje silnější než iracionální obavy a strach.*“ Jsme tu s Vámi a pro Vás i v této nelehké době. S nadějí a vidinou lepších zítřků.

Linka pomoci Oblastní charity Písek: **731 199 175.** Linka duchovní podpory: **730 577 332.** Dobrovolnické centrum: **731 549 777**, ***dobrovolnici@pisek.charita.cz.*** Charita ČR vyhlašuje sbírku Na vlně pomoci proti bezmoci.

VERONIKA SKÁLOVÁ, Oblastní charita Písek

Účinné nanoroušky míří na pomoc do první linie zdravotníkům a sociálním službám kraje

Když se na webu Píseckého světa objevily informace o výrobě účinných nanoroušek, do kterých se pustilo společenství 7 malých textilních firem z Písku, Strakonic a okolí, vzbudila zpráva nebývalý zájem. Za 3 dny si jí přečetlo 5200 lidí a 1200 lidem se zpráva líbila na sociální síti facebook.

Za nápadem propojit několik firem z Písku a okolí stáli dva muži Jiří Kůs z firmy nanoSPACE a Josef Handrejch z písecké společnosti Kvalitex. Právě druhý jmenovaný oslovil další firmy z regionu: ACE sport, Katy ateliér, Net CZ, Otavan Strakonice, Luckwest nebo Čistírna peří Mareš. Už za první týden vyprodukovali pro město Písek, píseckou nemocnici, krajskou nemocnici v Českých Budějovicích a magistrát města České Budějovice 25 tisíc roušek. Nanoroušky dodávají především do zdravotnictví a sociálních služeb, tedy pomáhajícím profesím v první linii, neboť jejich nanoroušky mají až 90% účinnost. V regionu je tyto firmy dodávají stále za stejné ceny jako před vypuknutím epidemie. Za to všem firmám zapojených do výroby a distribuci lidem v pomáhajících profesích patří od všech Písečanů i Jihočechů poděkování a respekt.

Na aktuální situaci a vývoj ve výrobě nanoroušek jsme se zeptali **Josefa Handrejcha**.

Kdy vás napadlo oslovit písecké a okolní podnikatele a menší firmy a společně šít ochranné roušky z nanovláken v takovémto společenství firem?

To bylo 14. března, kdy se mi ozval kolega Jiří Kůs a požádal mě, zda bychom byli schopni vyrobit roušku. Poptávka přišla z Magistrátu České Budějovice. Během soboty a neděle jsme s panem náměstkem vyřešili potřebné náležitosti a materiál a v pondělí 16. března od 6 hodin jsme změnili výrobu z lůžkovin na roušky. Protože v pondělí začali volat další zdravotní zařízení o pomoc, okamžitě jsme začali řešit další materiál a již během úterý jsme objednali materiál na cca 150 tisíc kusů roušek.

Jak probíhala první komunikace a kolik firem jste do projektu zapojili?

Komunikace byla dost hektická, protože v pondělí 16. března asi z důvodu přetížení došlo k výpadku telekomunikací a nebylo možné se do nějakých sítí vůbec dovolat. Než přišla informace, že si lidé mají šít bavlněné roušky, mohli jsme celkem rychle vykrýt celé množství. Po této informaci ale textilní firmy začaly šít bavlněné roušky a rychlá výroba roušek byla celkem v ohrožení. Od čtvrtka 19. března jsme spustili hromadnou výrobu roušek a společně s některými textilními výrobami jsme se dostali na denní produkci 5000 kusů roušek.

Po zveřejnění stručné zprávy o výrobě na webu Píseckého světa se vám prý ozvaly další firmy, které by se chtěly rovněž zapojit?

Ano, po zveřejnění situace na webu Píseckého světa se nám někteří výrobci ozvali a i díky těmto výrobcům jsme se dnes dostali na denní produkci cca 10 tisíc kusů denně.

S nanovlákny pracujete už delší dobu. Jaké vlastnosti u tohoto materiálu byste vyzdvihl?

Nanovlákennou technologií se zabývám již od roku 2012 a můj hlavní úkol byl zajistit vhodný textilní materiál pro použití v bytovém textilu, respektive lůžkovinách. Hlavní výhodou je filtrační účinnost těchto materiálů, a tedy spící jedinec si může užít klidný a čistý spánek. Největší využití je u alergiků, kde se nám dostává velmi kladných ohlasů.

Je výroba nyní prioritně určena pro zdravotnictví a sociální služby?

Ano. Stále pracujeme podle našich etických hodnot a nanoroušky chceme zajistit těm, kteří je budou potřebovat v pandemii, která nás možná čeká. Termíny, kdy a zda vůbec budeme moci spustit prodej B2C občanům, nemohu slíbit.

Máte a budete mít dostatek materiálu – nanovlákna, pokud budete dále navyšovat výrobu?

Od pondělí 6. dubna jsme spustili linku s ultrazvukovým svařováním a touto výrobou se můžeme dostat na velmi zajímavé kapacity, ale opět nemohu nic slíbit. Materiál na nanoroušky poptáváme a zjišťujeme, jaké jsou možnosti v dodávkách.

Je v Jihočeském kraji či republice srovnatelný příklad vzájemného propojení firem při výrobě zdravotnických pomůcek proti epidemii?

Co vím, tak spojení tolika firem je v Jihočeském kraji unikátní. V rámci ČR se o podobnou věc snažila TUL v Liberci a myslím, že se jim to celkem daří.

Jaké instituce či města již od vás roušky dostala a v jakém množství?

Dodali jsme městu Písek, průběžně dodáváme na magistrát Českých Budějovic a do nemocnice Písek. Celkem máme za úkol dodat cca 200 tisíc kusů roušek. V případě puštění prodeje B2C zákazníkům bychom absolutně nemohli v současnosti pokrýt poptávku, ale uvidíme, kam se posuneme. Zatím nemáme distribuční cesty ani nastavené procesy pro zákazníky na stovkové odběry a spíše se zabýváme objednávkami v tisících. Je to složité i kvůli zajištění materiálu, protože jednoho dne se jistě roušky přestanou prodávat a my nechceme poté řešit otázku, co dělat s tak drahým materiálem. V případě zájmu se mohou zákazníci obrátit na společnost nanoSPACE, kontakty jsou na webu společnosti.

ZBYNĚK KONVIČKA

snop

Přijďte mezi nás!

s. n. o. p. cz a.s.
Stanislava Maliny 452
397 01 Písek
tel.: 382 901 111

nabory.pisek@snop.eu
tel.: 382 901 301, 302
www.snop.cz

Kdo jsme?
- Jsme francouzská společnost s více než dvacetiletou působností v České republice. Jsme součástí skupiny FSD, která vlastní více než 40 výrobních závodů po celém světě.

Čím se zabýváme?
- Zabýváme se lisováním, svařováním a profilováním kovových dílů pro automobilový průmysl.

Co nabízíme?
- Nabízíme zajímavé finanční ohodnocení a spoustu výhod a benefitů pro naše zaměstnance.

Právě hledáme:
- SKLADNÍKY
- ŘIDIČE VZV
- SVÁŘEČE

Více na www.snop.cz

Kdo jsou naši zákazníci?

Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima vyzývá ty, kteří rozhodují, aby snížili hrozící devastační důsledky současných restrikcí:

Vážení, obracím se na Vás jako lékař, občan a rektor Univerzity Karlovy, který je čím dál více znepokojen vývojem a hrozícími důsledky současných opatření, přijatých ve věci boje s onemocněním označovaným jako Covid-19.

Mám velké obavy z devastačních dopadů, kterými pokračující restrikce tvrdě a na dlouhou dobu zasáhnou každého občana, naši zemi a celou společnost. Hrozí způsobit obrovskou vlnu nezaměstnanosti, sociálního zmaru a existenčních problémů pro statisíce lidí. Problémů, jejichž důsledky budeme řešit desetiletí.

Jsem přesvědčen, že **máme ještě poslední možnost zatáhnout za záchrannou brzdu a pokusit se Českou republiku co nejvíce ochránit před pádem do hluboké ekonomické propasti**, která by vedla k naplnění smutných prognóz a drastickému úpadku všech oblastí našeho života na dlouhé roky dopředu. Je nezbytně nutné okamžitě a zásadně přehodnotit přijatá opatření státu, jejich další trvání, přiměřenost, efektivitu a především plošnost uplatňování. Vidím pro to několik důvodů, založených na faktech, datech a číslech – nikoli na emocích:

1. Hlavní obavy státních orgánů, které se uchýlily k plošným karanténním opatřením, se opírají o propočty rychlého, exponenciálního nárůstu těžkých případů, které by mohly překročit kapacitu zdravotnického systému a způsobit kolaps péče. **Tuto obavu lze, alespoň u nás, již dnes zmírnit s ohledem na aktuální vývoj.** Zcela jistě se na tom podílel včasný zásah státu. Zda to bylo díky masivním a drastickým opatřením paralyzujícím život a chod společnosti, či zda se na tom podílely i jiné faktory bude možno zhodnotit s chladnou hlavou až v časovém odstupu. Pozitivním efektem je obrovská mobilizace a zapojení obyvatel, ochota pomoci a podílet se aktivně na zvládnutí ohrožení.

2. Koronavirům je připisováno na celém světě značný počet úmrtí. Řada parametrů je však vypočítána nestandardně, velký počet zemřelých neumírá výhradně v přímém důsledku koronavirové infekce, ale v souvislosti s řadou závažných onemocnění či vážně oslabené imunity. **Celková letalita infekce Covid–19 bude po zhodnocení celého průběhu vypadat jinak, než je dnes prezentováno.**

3. Zdravotnictví v ČR díky nasazení všech zdravotníků je v současném stavu schopno zvládnout větší nápor pacientů, než jsme byli svědky. **Paradoxně nyní funguje řada zdravotnických zařízení na zlomek kapacity, dochází k zanedbání péče u ostatních pacientů s neakutními, ale přesto velmi závažnými onemocněními.** Covid–19 nezastavil ostatní nemoci, jen na jejich řešení a léčení nezbývá kapacita. A to může být pro zdraví spousty lidí fatální.

4. Nynější situace má tedy **negativní dopad na celkové zdraví obyvatelstva – odkládají se diagnostické a léčebné úkony, operace** i preventivní návštěvy lékaře. Pandemie zastavila velkou část zdravotnictví. Hospodářský propad zřejmě přinese snížení prostředků pro zdravotnictví, ale současné odkládání výkonů se může následně projevit předčasným úmrtím řady lidí.

5. **Objektivní data nasvědčují tomu, že v ČR i v okolních, zemích je šíření viru pomalejší a průběh onemocnění lehčí** s minimálními počty smrtelných průběhů. Příčiny tohoto příznivějšího stavu se snaží objasnit odborníci a může na tom mít i vliv nošení roušek na místech, kde je více osob.

6. Země, které nepřijaly metodu nejpřísnější, tedy úplné karantény (např. Švédsko, Japonsko a Jižní Korea) vykazují relativně výsledky ochrany obyvatel jako země s nejpřísnějšími a život a ekonomiku ochromujícími opatřeními. Srovnávání mezi jednotlivými zeměmi je metodicky velmi obtížné a často i nesrovnatelné, pro naprosto rozdílné zdravotnické systémy (organizace a úroveň zdravotnictví, počet lůžek atd.) a i z hlediska termínu zavedených opatřeních.

7. **Pohybujeme se v oblasti často polovičatých informací. Došlo k obrovskému a soustavnému strašení národa a občanů**, řada médií ve snaze o senzaci za každou cenu, často bez ohledu na fakta či dopady, často bez etického rozměru bohužel podávají velmi často tendenční obraz infekce lokálně i globálně. A tak- ať už vědomě či nevědomě - zvyšují obavy a paniku ve společnosti. To vše má vliv na společenskou psychiku a ohrožuje to duševní zdraví nejzranitelnější části populace.

8. Daleko fatálnější následky pro nás, pro ČR, bude mít ochromení našeho a světového hospodářství. Např. americká Federal Reserve Bank předpokládá v USA až 30 % nezaměstnanost, nezaměstnanost velmi rychle roste v řadě zemí. Celosvětový cestovní ruch, který se i v ČR významně podílí na zaměstnanosti a tvorbě HDP, bude zdevastován téměř úplně. Mezinárodní měnový fond hovoří o nejhorší krizi v dějinách lidstva.

9. Státní pomoc, ať už bude jakkoliv masivní, nezabrání **poklesu ekonomiky a životní úrovně lidí.** Promyšlený plán a jasná dlouhodobá strategie státu je ovšem základním předpokladem, abychom se pokusili ty největší škody alespoň ztlumit. Lidé musí dál uživit své rodiny, mít z čeho platit nájem, hypotéky a další životní náklady.

10. Volba mezi uvolněním drastických a doufejme krátkodobých opatření a dalším pokračováním karantény není volbou mezi penězi a životy. **Je volbou mezi hypotetickými hromadnými oběťmi koronavirové infekce a jistými oběťmi ekonomického úpadku společnosti.**

Bohužel, i přes sílící zoufalá varování a katastrofické prognózy vývoje naší země a společnosti stále postrádáme kvalifikovaný plán státu, jeho strategii či alespoň odpovědi na základní otázky:

Kdy a jak a jaká přijatá opatření skončí? A co bude dál? S čím mohou občané počítat?

Jsem přesvědčen, že máme ještě čas jednat a přijmout rozhodnutí, abychom se společně pokusili hrozící důsledky co nejvíce zmírnit.

Je podle mě nutné:

A. Co nejdříve začít uvolňovat karanténní opatření - do konce dubna zrušit většinu omezení s výjimkou hromadných akcí, chránění rizikových skupin (důchodci) a karantény pozitivně testovaných osob.

B. Navýšit na maximum testovací kapacity, uskutečnit co nejdříve testování náhodného reprezentativního vzorku, pro objektivní zjištění, kolik osob se setkalo s COVID-19.

C. Zásadně zvýšit a zjednodušit podporu OSVČ, zejména v oblasti živnostníků, řemesel a služeb, cestovního ruchu, kultury, a těch kteří byli zasaženi opatřeními maximální měrou. Tato odvětví na sebe navazují další velké počty lidí, kteří jsou ohroženi ztrátou zaměstnání.

D. Přijmout rychlá a nekomplikovaná a plošná opatření v daňové oblasti – odklady, daňové prázdniny, a další

E. Zajistit občanům možnost dlouhodobých odkladů splátek úvěrů na bydlení či nájmů v momentě, kdy se dostanou vlivem dopadů koronavirové krize do existenčních potíží a platební neschopnosti

F. Postupně uvolnit cestování alespoň do sousedních zemí s relativně nízkou úrovní nákazy do konce letošního května. A postupně uvolňovat cestování podle aktuální epidemiologické situace v jednotlivých státech.

G. Ochránit statisíce občanů, kteří spadli či spadnou do dluhových pastí a exekucí a nastupující ekonomický propad by pro ně byl zcela likvidační. Lze například přistoupit k zcela mimořádnému prodloužení splátek či k částečnému oddlužení.

H. Rychle přijmout zákon proti lichvářským půjčkám a nestandardním nákupům, abychom zabránili zneužívání krize různými „šmejdy“. Jako pro člověka, který se celý život pohybuje ve zdravotnictví, jsou pro mě děsivá některá zjištění, za kolik jsou leckde pořizovány předražené ochranné pomůcky a další prostředky.

CH. Zveřejnit seznam všech položek a věcí - včetně cen a částek, které stát ve stavu nouze nakupoval v objemu miliard korun bez výběrových řízení. Maximální transparentnost a srozumitelnost všech kroků státu v krizi je zcela zásadní.

I. Zajistit, aby nedošlo ke škrtům v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu. Právě věda se ukazuje jako jedna z klíčových disciplín, která je pro boj

Dokončení na str. 10

Potřebujete pomoc psychoterapeuta?

Linka Anténa je nová psychoterapeutická linka pro ty, které trápí karanténa. V případě potřeby volejte na číslo 212 812 540, bez předchozí domluvy, denně od 8 do 22 h. Sezení je poskytováno zdarma, platíte jen běžný hovor.

Linka psychoterapeutické podpory v těžkých časech je určena pro osoby psychicky strádající v souvislosti s pandemií a karanténou. Poskytuje podporu všem zasaženým lidem, rodině i pomáhajícím profesionálům, dobrovolníkům a konzultantům linek bez supervize.

Je k dispozici i státní správě, médiím a všem, kteří musí přijímat rozhodnutí a chtějí je konzultovat s těmi, kteří se profesionálně zabývají lidským nitrem a lidskými vztahy. Sezení běžně trvá 30–50 minut. Terapeut se přizpůsobí situaci a tomu, co klient potřebuje řešit. Bude vám naslouchat a nebude vás nijak soudit. Může vám pomoci lépe pojmenovat, co aktuálně prožíváte, dodat sílu a pomoci najít další směřování.

Na lince během dne dobrovolně pomáhá přes 200 prověřených odborníků. Pokud zavoláte, budete automaticky přepojeni na jednoho z nich. Službu poskytují členové **České asociace pro psychoterapii** a další profesionálové, kteří splňují kvalifikační kritéria této asociace. Každý ze zapojených terapeutů je vázán etickým kodexem Evropské psychoterapeutické asociace. Ve zkratce to znamená, že chrání vaše zájmy a **veškeré sdělené informace jsou důvěrné.**

PhDr. Jiří Drahota, předseda asociace: *„Všichni jsme dotčeni událostmi posledních dnů. Může v nás růst napětí, zmatek, nejistota, obavy, strach i neklid. To jsou stavy, které vám umíme pomoct zmírnit.“*

Další krizové linky:

- **Linka důvěry Dětského krizového centra**, tel. **241 484 149, 777 715 215**, provoz: NONSTOP. Web: http://www.ditekrize.cz.
- **Linka pro rodinu a školu**, tel. **116 000**, NONSTOP, ZDARMA. Provozovatel: Cesta z krize, z. ú. Bezplatná krizová pomoc pro děti, rodiče, příbuzné, pedagogy a veřejnost v situacích, které dítě ohrožují (konflikty v rodině, násilí, zneužívání, šikana, sebepoškozování, rozvod rodičů, spory o děti, útěk, únos, pohřešované či ztracené dítě, atd.). Web: www.linkaztracenedite.cz
- **Linka první psychické pomoci**, tel. **116 123.** Emocionální podpora dospělým osobám (akutní i dlouhodobá krize, samota, úvahy o sebevraždě, atd.), NONSTOP, www.linkapsychickepomoci.cz.
- **Linka bezpečí, tel. 116 111.** Určeno pro děti do 18 let a pro studenty denní formy studia do 26 let, NONSTOP, ZDARMA. Emailové poradenství: pomoc@linkabezpeci.cz – odpověď do tří pracovních dnů. Web: www.linkabezpeci.cz.
- **Senior telefon**, tel. **800 157 157**, NONSTOP. Zřizovatel: Život 90, z.ú. E-mailové poradenství: seniortelefon@zivot90.cz. *-red-*

Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima vyzývá...

Dokončení ze str. 9

s podobnými pandemiemi nepostradatelná. Tato nemoc je především příběhem vědy a výzkumu.

Zároveň s těmito kroky je nutné rychle připravit jasnou a srozumitelnou strategii pro záchranu ČR pro další měsíce a roky, která bude výsledkem společné práce těch nejlepších expertů a špičkových odborníků v oblastech ekonomie, hospodářství a sociální politiky.

Koronavirus není možné vymýtit, bude tu s námi asi ještě minimálně několik let. Musíme se snažit minimalizovat letální dopady – a to jak přímé i nepřímé. Pokud se rozhodneme pro dlouhodobou karanténu a izolaci země, budou důsledky pro lidské životy devastující – vysoká nezaměstnanost, sociální dopady, nárůst kriminality a radikalizace společnosti.

Jsem přesvědčen, že jsme ve zcela zásadním okamžiku moderních dějin naší země. Teď je čas na zásadní rozhodnutí, která by ale neměla v žádném případě být v rozporu s Ústavou ČR a demokratickými principy. Měli bychom se k hrozícímu kolapsu postavit čelem a řešit jej společně s nasazením veškerých sil ve prospěch dobré budoucnosti našich občanů, společnosti i země. A hlavně mít jasný plán a srozumitelnou strategii. Všichni občané našeho státu potřebují vidět jasný směr a jistotu a cítit, že jsou jeho neodmyslitelnou součástí.

Přeji nám všem především pevné zdraví, odpovědná rozhodnutí a co nejvíce síly a vzájemné podpory v těchto těžkých časech.

TOMÁŠ ZIMA

V písecké nemocnici, je odběrové místo na COVID-19

V Nemocnici Písek je v provozu odběrové místo, u vstupu do nemocnice je zavedeno třídící centrum. Nemocnice nabádá k obezřetnosti ve vztahu k vlastnímu zdraví a omezení návštěv v ní.

Všechny nemocnice, které poskytují akutní lůžkovou péči, musí zřídit prostor pro třídění pacientů a vytvořit metodiku, jak v nich identifikovat lidi s COVID-19. Vyplývá to z opatření, které zveřejnilo ministerstvo zdravotnictví. Písecká nemocnice vyčlenila ke třídění pacientů prostor v místě onkologického oddělení (proti vrátnici). Pacienti z onkologie budou dočasně ošetřeni v ambulantní části rehabilitace.

Všichni pacienti při příchodu nebo při vjezdu do areálu nemocnice musí projít tímto tříděním. Tam pacienti sdělí účel návštěvy a oddělení, na které jdou. Budou dále nasměrováni. Třídící místo za vrátnicí funguje od 7.30 do 15.30 hodin. V ostatních hodinách probíhá systém v dříve nastaveném třídění. Zaměstnanci nemocnice nepoužívají hlavní vstup, ale vchody u zaměstnaneckých parkovišť a z dolní části areálu nemocnice.

Odběrové místo se nachází v zadním traktu pavilonu bývalé mikrobiologie – mimo areál nemocnice s dobrým přístupem pro pěší i auta. Provozní doba: Po – Pá, 8 – 12 hodin. Je určeno pacientům indikovaným praktickými lékaři, Zdravotní záchrannou službou, Krajskou hygienickou stanicí. Nefunguje pro tzv. Samoplátce, kteří chtějí vyšetření z vlastní vůle. Kontakt: tel. +420 773 751 644.

Pokud je to možné, dostavte se na vyšetření vlastním vozem. Při příjezdu vyčkejte na sestru, která s vámi vypíše nezbytně nutnou anamnézu. Pokud se dostavíte pěšky, zařaďte se do fronty a dodržujte odstup dva metry od ostatních osob. Noste vždy roušky, nikdy ne samotný respirátor (ten má výdechový ventil, kterým ohrožujete okolí). Máte-li respirátor, pak přes něho mějte nasazenou roušku. Výtěr se provádí na místě k tomu personálem určeném. Laboratorní metoda je časově náročná v řádu několika hodin. Výsledky obdrží indikující lékař.

V současné době pandemie COVID-19 je každá návštěva nemocnice pro pacienta rizikem. Neodkladné záležitosti jsou v nemocnici samozřejmě řešeny na náležité úrovni bez ohledu na pandemii.

REDAKCE

V podkrovním ateliéru malířky a restaurátorky Ivy Petrové

Nespočet ateliérů jsem prošla za dlouhé roky svého působení v roli kurátorky galerie Prácheňského muzea v Písku. Nespočet výstav z těchto návštěv vzniklo, stejně tak jako přátelství s některými z umělců. Bezesporu k nim mohu přiřadit i své dlouholeté přátelství s restaurátorkou Ivou Petrovou.

Iva Petrová,foto Jan Vávra

V rámci své profese jsem Ivě Petrové zadávala k restaurování obrazy z muzejního výtvarného depozitáře. Chodívala jsem se k ní do ateliéru dívat, jak práce pokračuje, mnohdy po sejmutí přemalby se před našima očima objevila původní malba nesrovnatelné kvality. Byla to malá dobrodružství. Za čas, v roce 2008, jsem uspořádala z mnoha zrestaurovaných obrazů výstavu.

Postupem času, zcela přirozeně, počala Iva malovat své vlastní obrazy. Nejprve to byl cyklus Synočáry – obrazy, které malovala podle malých tužkových kreseb svého tehdy pětiletého synka Adama a které se jí staly velmi povzbuzující terapií v období překonávání onkologické léčby. Z tohoto pozoruhodného cyklu jsem připravila Ivě a Adamovi premiérovou výstavu v Prácheňském muzeu (2011), následovala výstava v Galerii na Vyšehradě v Praze (2012, kterou zahajoval historik umění Ivo Kořán, a v roce 2015 výstavu v Husitském muzeu v Táboře. Písecká Sladovna uspořádala výstavu tohoto cyklu v roce 2014. K tomuto souboru obrazů by bylo na místě ocitovat z vynikajícího textu historika umění Ivo Kořána, dlouholetého spolupracovníka Prácheňského muzea a velkého příznivce Písku:

„Životem zasuté vidiny dětství prozařují obrazy jen vzácně – mohou jim dát svrchovanou lehkost pousmání – tak u švýcarského Paula Kleea – ale mohou je vrátit i k tváři Medusy. Obojí tehdy, je-li umělec ponechán sám sobě. Výstava ukazuje vazbu docela zvláštní, s níž se dosud nikdo z nás nesetkal – vazbu psyché syna a matky. Asi zbytečně bychom se pokoušeli dešifrovat tvary chlapcových kreseb a stejně liché by byly upomínky na paralely v umění rustikálním i v obrazech slavných surrealistů. Tady jde zjevně nikoli o vyjádření tvaru, nýbrž o pohyb vnitřního dění. Kresby jsou pozdravem, oslovením, výrazem vztahu, projevem lásky a touhou po stejně láskyplné odpovědi. A stejně obrazy povyšují i prohlubují kresbu a odpovídají tím vroucím hlasem, jakým promlouvá pouze matka. Přivykli jsme obrazům viděného i vysněného. Zde máme obrazy dění, které je základem života.“ (prof. Dr. Ivo Kořán, DrSc.)

Ale vraťme se k hlavní práci Ivy Petrové – restaurování obrazů. Pozastavme se u šesti deskových obrazů. Jedná se o unikátní mariánský cyklus maleb, který s největší pravděpodobností obsahoval desek více, původně umístěný v kostele Nejsvětější Trojice v Písku. Obrazy o rozměrech cca 110 x 90 cm, které jsem počala Ivě předávat do jejího restaurátorského ateliéru v roce 2014, byly nejprve svěřeny do péče muzejního restaurátora nábytku a předmětů ze dřeva Jana Vondráška. Každý z deskových obrazů je totiž sestaven z minimálně dvou, některé i tří horizontálně pospojovaných desek pomocí tzv. svlaků. To je způsob, který poskytuje dřevu, které neustále pracuje, roztahuje se a smršťuje v závislosti na klimatických podmínkách, potřebný prostor. Zároveň však v důsledku takovéhoto spojení dochází k vytváření spár mezi jednotlivými deskami a následně estetickému narušení vzhledu malby. K tomuto došlo rovněž u popisovaných obrazů. Jan Vondrášek všechny tyto defekty odstranil a „dopasoval“ desky do původního stavu. Tento krok vyžadoval součinnost s restaurátorkou, neboť malba několika z obrazů byla natolik uvolněna od dřevěné podložky, že jakákoli nešetrná manipulace mohla způsobit ztráty v barevné vrstvě.

Iva pak mohla započít samotné restaurování, které vždy začíná sondáží v barevné vrstvě a poradou s historikem umění ohledně datování, není-li s určitostí stanoveno.

A nyní bych předala slovo Ivě: *„Zde pomohl doktor Kořán, který byl cyklem okouzlen a vrátil jej zhruba do doby krátce po Bílé hoře. Sondy v barevné vrstvě mají v prvé řadě odhalit původní kolorit malby a případně odkrýt přemalby, jejichž přítomnost je u takto starých památek vždy téměř jistá. Nejinak tomu bylo i v případě tohoto souboru maleb s vyobrazením Panny Marie v nejrůznějších obdobích jejího života. Malby byly kompletně a v celém rozsahu přemalované ve smyslu „omalované“, tedy se zachováním původních motivů, avšak s použitím nových barev a částečným potlačením původních kontur a to nejen v obličejových partiích. Tím došlo k potlačení poměrně vysoké kvality původních maleb a to tak, že působily jako malby „lidové“. V případě prvních dvou desek se mi nepodařilo odhalit přemalbu na integrovaných dřevěných ozdobných rámech. Vždy se sondou na smůlu jsem se trefila do míst, která pod nánosy pozdějších nátěrů odhalila jen texturu dřeva. Až v případě třetí desky s vyobrazením „Narození Páně“ došlo k objevu původní polychromie rámu. A nejen to. Došlo k objevu zcela zásadnímu, který je pro každého restaurátora hotovým svátkem a důvodem k jásotu. Pod vrstvou přemalby bylo objeveno v dolní části malby uprostřed vročení „1604“!!! Podle slov pana doktora Kořána získává tímto datováním cyklus na ještě větší unikátnosti. Po zajištění barevné vrstvy maleb jak bylo zmíněno výše, mnohé byly v havarijním stavu a její konsolidaci k dřevěné podložce byly sejmuty přemalby a provedena konzervace a závěrečná, velice citlivá čárkovaná a tečkovaná retuš s cílem zachovat v maximální míře původní malbu a kolorit. Poslední z desek byla zrestaurována vloni, tedy na podzim 2019. V letošním roce jsem se ještě vrátila k dvěma prvním již zrestaurovaným deskám z let 2014 a 2015 , abych dodatečně sejmula přemalby z ozdobných rámů a odkryla tak původní červenou, iluzivně mramorovanou polychromii, která byla objevena na všech čtyřech obrazech, které pak následovaly.“*

Protože obrazy nejsou signovány, asi již jejich autor zůstane navždy utajen. Což ovšem neubírá na jejich půvabu, ba právě naopak. Ale můžeme ocitovat historika umění, píseckého rodáka **Viktora Kubíka**, který po shlédnutí obrazů v ateliéru Ivy Petrové se vyjádřil následovně: *„Jde o styl připomínající jihoněmecké malíře pozdního manýrismu (druhé poloviny 16.století a počátku 17. století), jejichž základnami byly Augšpurk a Mnichov, přičemž dílčí motivy mi konkrétně připomínaly tvorbu Petra de Witte, kterému se říkalo Petr Candid. Je to sice Nizozemec (myslím, že Vlám), ale úspěšně se vzdělal v Itálii, působil jako malíř u Medicejů (asi od 60.let 16.století) a pak i v Římě a po r. 1586 (tři roky po přestěhování Rudolfa II. do Prahy, což s tím nesouvisí) začal fungovat i v Bavorsku, kde opět úspěšně maloval, tvořil grafiku a bohužel i sochal – myslím, že P. Marie na mnichovském sloupu je jeho dílem, a nebo podle jeho návrhu.“ (PhDr.Viktor Kubík, Ph. D.)*

Po dokončení restaurátorských prací je záměrem Prácheňského muzea v budoucnu představit obrazy veřejnosti formou výstavy a vydat příležitostný tisk, dokumentující celý příběh Mariánského cyklu.

A nyní nastává chvilka, abych položila Ivě několik otázek. V přítmí jejího ateliéru, u sklenky oblíbeného červeného vína.

Ivo, absolvovala jsi již několik rozhovorů pro písecké noviny. Nebudu se ptát, kdy jsi namalovala první obrázek. Ale kdy a proč ses utvrdila v rozhodnutí, že se budeš věnovat právě této profesi?

Na to je těžké odpovědět. Kdo je schopen nějaké reflexe svého života – a nutno dodat, že tato schopnost přichází až s nějakými těmi odžitými roky – tak ví, že směřování k profesi, povolání, chceš-li, tak poslání – je pozvolné, ale pevně ukotvené v dětství… A ví Bůh, možná je k přečtení už z první kapky krve dětátka *(smích).* V dětství je však směr nevědomý, později tušený, ale podstatné je, že tvoje kroky, ať už nevědomě či jen matně tušeně, směřují k onomu „něčemu“, co se později vynoří jako to utvrzení, že to je ono – to, co chceš dělat.

Dokončení na str. 12

V podkrovním ateliéru Ivy Petrové

Dokončení ze str. 11

Moje cesta k profesi nebyla tak jednoduchá a přímočará jako u většiny restaurátorů. Věděla jsem, že chci tvořit, uplatnit se na poli umění jakkoli. Že jsem doma „opravovala“, co mi přišlo pod ruku, je věc jiná, ale má to souvislost. No, a že jsem malovala a zajímala se o životopisy malířů živých i neživých, to je jisté. Jenže porafičeno na mne bylo osudem či kým, že nepůjdu k profesi rovně, ale přes mnohá úskalí a nepohodlí. Pevné utvrzení přišlo po návštěvě restaurátorského ateliéru Milana Blahouta, blahé paměti ve Šrámkově ulici. Tam to začalo, tuším se psal rok 1988. Měli jsme tam exkurzi s klubem amatérských výtvarníků, který byl tenkrát zaštítěn Okresním kulturním střediskem. Já byla tou dobou zaměstnaná na poště v kanceláři jako úřednice a kontrolorka všemožných platebních operací odehrávajících se na všech poštách v okrese. Můžeš si pomyslit, s jakým nadšením jsem tuto činnost vykonávala. Každé ráno cestou z Logrů mi bylo do pláče. Byla jsem také maminkou dvou malých dětí a manželkou pána, který nebyl ani v nejmenším nakloněn mým „uměleckým“ spádům... Podle toho to nakonec dopadlo. Milan se stal mým učitelem, posléze zaměstnavatelem v jím nově zřízené umělecké škole poté, co jsem v Praze vystudovala dálkově konzervátorskou nástavbu při Střední škole grafické v Helichově ulici v Praze. Vděčím mu za mnohé. Díky němu jsem získala nejen šanci podílet se na restaurování významných památek, ale také sebedůvěru a lásku k oboru.

Žiješ si ve svém dosti uzavřeném světě ateliéru, tvé dvě dospělé děti jdou svými životními cestami a kdysi malý Adam, autor pozoruhodných kreseb, se cele se věnuje na sportovní škole svému vyvolenému fotbalu. Jsi vlastně nyní tak trochu samotář. Jsi s tímto stavem věci spokojená?

Jsem, opravdu ano. Jsem samotářka a ke štěstí mi stačí den bez nevolností, rozhlasová stanice Vltava a práce v ateliéru, ať už na vlastní tvorbě, nebo restaurování... To je hotové blaho. Ale divila by ses možná, se stejnou rozkoší kupříkladu vařím nebo bloumám po lese. K tomuto náleží pochopitelně vědomí, že zachce-li se mi samotu přerušit, mám osoby blízké, s nimiž je mi svátkem a radostí pobýt. Trochu mne jen trápí v posledním čase Adamovo odcizení. Byli jsme velmi na sebe napojení v minulosti a jeho dospívání a pochopitelná „odluka“ mi nedělá dobře. Je zavřený u sebe v pokoji, čili je se mnou v jedné domácnosti, ale vlastně tu „není“. Vysvětluje mi, že to tak má každý v jeho věku, ať si to neberu osobně. Moc mě to neuklidňuje *(smích)*. A neodpustím si ještě zmínku o dvou dávno dospělých dětech. Jsme pospolu často a rádi, jakkoli musí přijíždět ze vzdálenějších měst. A ve skutečnosti, že jsem v premiéře babičkou bezmála dvouleté holčičky, si tak libuji, že to sotva slovy uchopím.

Tak jako pro mne byla každá výstava výzvou, stále novým setkáváním s umělci, neustálým objevováním nových světů a nedozírných zákoutí umění a jeho krás, byla to i jakási dobrodružství a poznání. Je tvoje práce něčím podobným?

Je. A musím říci, že jak ta restaurátorská, tak i tvorba vlastní. Právě teď dokončuji práci na cechovním skříňkovém oltáři z Husitského muzea v Táboře. Jeho výmalba byla krutě a velmi diletantsky překryta vrstvami přemaleb a já objevila netušené a nádherné malby původní. To jsou ta dobrodružství…docela i detektivka. To odkrývání milimetr po milimetru se zatajeným dechem, co asi vykoukne pod nánosy staletími pořízenými. Nepopsatelný pocit, dotýkat se výjevu, který vytvořila lidská ruka před mnoha sty let… Opravdu až posvátný, ne nepodobný nějakému zasvěcení. A to nepřeháním, cítívám se tak. Teď, během závěrečných retuší, s úctou k autorovi kladu štětcem jen nepatrné stopy barvou tam, kde vykukuje na mě dřevo. Ostatní malbu si nedovolím zakrýt, nechť obraz promlouvá tak, jak jím byl zamýšlen. Samosebou ne zúplna, neboť z jeho díla bylo mnohé časem setřeno. Vlastní tvorba mi pak přináší objevování fantastické komunikace barev. Miluju barvy a zkoumání jejich vzájemného působení. Určitě neohromím svět svými náměty, neboť jsou dílem naivní a dílem infantilní *(smích)*, ale nadšení z objevování barevných interakcí mne při jejich tvorbě neopouští a to je pro mne cenné. Terapeutický účin je dokonalý a co může jeden chtít více, že? Jo, a sem tam se to někomu i líbí *(řehot)*.

Co považuješ za doposud nejzajímavější restaurátorskou práci, která ti byla svěřena?

Tahle otázka rovnou posílá mnoho zajímavé práce do propadliště dějin *(smích)* a chce jen z jedné udělat „nej“. Ale rozumím ti. Možná by se nabízel právě obšírně zmíněný Mariánský cyklus a právem by mezi NEJ patřil. Já ale zmíním jiné dílo a snad nebude vadit, že pochází ze sbírek Husitského muzea v Táboře. Práce nebyla tak náročná rozsahem, jako například deskové obrazy, ale zato svým zadáním. Je to tak tři roky nazpět a jednalo se o obrázek, který muzejní pracovníci z důvodu jeho fatálního poškození plánovali vyřadit ze sbírek, ale v poslední chvíli se přeci jen rozhodli oslovit restaurátorku, zda by se s ním snad nedalo „něco“ udělat. Jednalo se o malbu olejem na papíře, v dezolátním stavu, tedy na četných místech protrhanou, zprohýbanou, zvlněnou, všelijak kutilsky podlepovanou, totálně znečištěnou, nečitelnou… No defektů až běda. Motiv jedinečný a pro samotné muzeum cenný – pohled na Tábor od Lužnice z roku 1834. To byla pro mne velká výzva, neboť k oleji na papíru nutno přistoupit jinak nežli k plátnům a něco takového přede mnou stálo poprvé v životě. Nebudu zde popisovat složitý postup restaurování, jen zmíním, že výsledek byl nad všechna očekávání a Táborští se radovali společně se mnou. To je vždy hřejivý pocit, když neuhneš před výzvou, které se vlastně hodně bojíš – a která k „bání“ opravdu je, a ty to nakonec „dáš“*(smích)*. Ale bylo hodně takových výzev a mnoho mne naučily, jsem opatrnější než v minulosti a čím více toho umím, tím více rozvažuji, kam mohu vstoupit a jak. Zároveň se snažím „nezbožšťovat“ svou činnost, jakkoli jsou tací, kteří z tohoto oboru dělají až moc velkou vědu. Budu na závěr citovat doušku z východních nauk:

Obraz "Narození Páně", /z Mariánského cyklu/, před a po restaurování, foto archiv restaurátorky

„Není trvalého štěstí v žádném z předmětů tohoto světa, všechno, co bylo vytvořeno, bude jednou zničeno.“ Ano, my, milovníci umění, jsme rádi, že tu je a že nás oblažuje svým působení – a my, kteří umíme uměleckým předmětům vracet ztracenou krásu, jsme potěšeni, že můžeme takto alespoň na chvíli umění sloužit.

To je, Ivo, velká pravda a velice lituji lidí, kterým umění nic neříká, neumí se z něho radovat a objevovat jeho současné, ale mnohdy staleté nebo i tisícileté krásy. Pro mne osobně je to životní kotva. Co všechno dává tobě profese, kterou sis zvolila?

Je to můj život, je to tak... Smysl mi dává, krom takových drobností *(úsměv)*, jako jsou děti..., hudba – a humor. Jen děti a profese stojí na stejném stupínku vedle sebe, tedy na vrcholku všech mých radostí a životních podarků. S tím se dá prožít krásný život! Kdyby tak ještě to zdraví se chtělo připojit do svazku k nám *(smích)*…Ale jeden nesmí být neskromný. Tvorba, vlastní i ta „opravná“, je radost. Odpoutání…, vertikála. Let do končin beztížných. Je to úlevné spočinutí v náruči bezčasí, rozkoš nad vznikem, odhalením „něčeho“, co tu ještě před chvílí nebylo… Je to úžas. Je to dar.

Je příjemné být s lidskou bytostí „naladěnou na společnou notu“, a když máme ještě skvělého společníka, který k umění tak neodmyslitelně patří, dolijme si červeného. K vínu patří i básně a musím prozradit, že Iva je autorkou nespočetných básní, z nichž malý výběr vydala v roce 2010 v útlé knížce „V rakvičkách mozku“ s ilustračními fotografiemi Jana Vávry. Dovoluji si nyní jednu z nich ocitovat. Je v ní velké osobní přání a touha po naději, kterou všichni v této nelehké době tolik potřebujeme…

SLIB

Kolikpak toho ještě zvíme?
O tom a o tom…o tamtom?
Chtíc vědět co znát neumíme
vyzývám srdce něžný tón
ať tajemství své vyjeví
ať konejšivý je a laskav tuze
by zpomalil mé tonutí
a zpráv těch dobrých po zásluze
předal mi…jen těch nejlepších
že ještě dlouho budu s vámi
že světlo najdem ve verších.

Ivo, děkuji ti za milé povídání.

IRENA MAŠÍKOVÁ KONŠTANTOVÁ

Pískoviště se v květnu neuskuteční

Pískoviště se odkládá. Festival dětské radosti, který se měl v Písku uskutečnit 22. – 24. května, opět pod patronací Sladovny, se v tomto termínu z důvodů koronavirové pandemie neuskuteční.

„Uvažujeme o podzimním termínu, kdy by byl festival realizován v menším měřítku, ale konkrétní datum, i zda to bude opravdu možné, je zatím ve hvězdách. Byl bych rád, aby téma, práce a nápady spousty lidí, kteří na festivalu pracovali, zůstaly zachovány. Od tohoto podzimního happeningu s tématem vody bychom se odrazili dál a podobný koncept, ale více propracovaný, bychom tak mohli použít i na jaře příštího roku,“ vysvětluje **ředitel Sladovny Adam Langer.**

Pískové sochy ale budou náplavku řeky Otavy zdobit celou letní sezónu a jejich letošní téma bude 777 let města Písku. Chybět nebude ani tradiční venkovní výstava v Čechově ulici, která představí město Písek a jeho obyvatele na historických fotografiích. Obě výstavy budou bez vernisáže.

„Děkujeme moc všem, kteří se na přípravách podíleli, ať už to byli dobrovolníci či umělci. Ten shluk lidí byl moc fajn, výsledkem byla spousta dobrých nápadů. Vžívám se do situace mnoha z nich, kteří jsou momentálně v těžké životní situaci, a přemýšlím, jak těmto umělcům můžeme v budoucnu pomoci. Pokud by někoho napadlo, co může Sladovna pro kulturní obec udělat, jsme otevřeni nápadům,“ říká ředitel.

Výstava o létání Leťme vysoko, která se měla slavnostně otevřít v termínu Pískoviště, se také odkládá, pokračuje Langer: *„Přípravy jsou stále v plném proudu, ale už teď víme, že ať bude situace jakákoliv, nejsme v tuto chvíli schopni dodržet plánovaný termín v polovině května. Důvodem je zpoždění dodávek, někteří lidé nemohou pracovat, jsou materiály, které se nedají sehnat apod. Tušíme, že až do konce školního roku nebudou ve velkém jezdit školní skupiny, i kdyby bylo možné otevřít, a tak přemýšlíme o celkovém posunutí této výstavy na letní, podzimní, až zimní sezónu. Momentálně se intenzivně věnujeme aktuálním výstavám, jako je Mraveniště, Pilařiště, Hnízdo ilustrace a Laboratoř, a snažíme tyto stálé výstavy posunout v kvalitě o kousek dál tak, aby byla sezona připravena.“*

Kromě posunu této výstavy se ve Sladovně zruší Velikonoční dílny, doprovodný program, který buď předznamenával Pískoviště, nebo byl svázaný přímo s létáním, jako například série workshopů haiku. *„Řešíme posunutí termínů u obou velkých akcí, animačního studia i workshopu Seven valleys, ale ještě čekáme na vyjádření Evropské komise, jak se bude k těmto aktivitám stavět. Snažíme se najít cesty co nejrozumnější, ale vše je hodně v neznámu,“* dodává Langer.

PÍSKOVIŠTĚ 2019

HANA TALÁCKOVÁ, Sladovna Písek

Když nesmí diváci do kina, vaše kino přijde k vám

Kino Portyč je součástí virtuálního projektu Vaše kino, do kterého se zapojilo i dalších 80 kin z celé republiky. Jde o dočasné virtuální kino v obýváku našich diváků. Budeme se maximálně snažit přiblížit filmovému zážitku z kina.

Vstupenku si koupíte úplně stejným způsobem jako do klasického kina – na našem webu ***www.centrumkultury.cz***. Vzhledem k povaze virtuálního kina je možný nákup vstupenek pouze online! Předprodej končí hodinu před začátkem představení. Třicet minut před promítáním zadá divák na webu ***www.vasekino.cz*** kód, který obdržel na e-mail při nákupu a získá přístup k filmovému představení na daný večer. Jednotná cena je 70 Kč. Je samozřejmě možné si zakoupit více lístků, vyjádříte tím podporu našemu kinu. Pro získání kódu však stačí jedna vstupenka. Poměrná část vstupného pak náleží kinu.

Po skončení mimořádné situace a otevření kin bude tento virtuální kanál uzavřen. Vaše kino navíc nabízí exkluzivní obsah od českých distributorů a producentů, filmy uvedené zde nemůžete streamovat nebo stáhnout na jiných VOD platformách. ***Přejeme příjemné zážitky. Za každou zakoupenou vstupenku a vyjádřenou podporu vám děkujeme.***

CENTRUM KULTURY

STROMSETKÁVÁNÍ

Nová 99, Písek – Hradiště,
tel. 777 571 529,
info@strom-setkavani.cz,
www.strom-setkavani.cz.

- **Práce s dechem a emocemi, (individuální) konstelace** – Dita Macháčková, ***dita.machackova@volny.cz***
- **Hatha jóga** – Jana Kozová, ***www.jogapisek.cz***
- **Jarka Olžbutová** – ***www.uvodnaru.cz***
- **Poradna ájurvédy, ájurjóga** – Radoslav Nahálka, ***www.ajurmed.cz***
- **Slunce ve skle** – Marmelády, čatní a sirupy Katky Čápové, ***kacabacapova@seznam.cz***
- **Výuka hry na kytaru a ukulele** – Jirka Macháček, ***info@strom-setkavani.cz.***

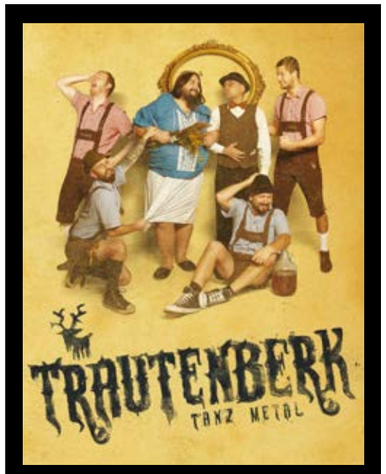

Echtšlágrgruppe TRAUTENBERK slibuje playlist plný osvědčených pecek i nových songů, koncert plný nasazení a potu. Aničku svůdnější víc, než kdy jindy, Zemského radu přísnějšího, než kdy jindy a zbytek kapely hlasitější, než kdy jindy! V Čechách stále stoupající hvězda a festivalová stálice už bude 10 let v revíru a na tyhle narozeniny chce aby se vzpomínalo! Tak doraž na koncert! V Písku 5. prosince v kulturním domě. -CK-

POMŮCKA: ALAMANI, ATEROM, EKK, ILS, KIVU, SÁ, TOS, YON	BÝVALÝ ŠACHOVÝ MISTR SVĚTA	SÍDLO V OKR. CHRUDIM	MANŽELKA KRÁLE ODYSSEA		ZKR. ATLETICKÉHO KLUBU	ZNAČKA RUSKÝCH AUTOMOBILŮ	ČÁSTI ELEKTROMOTORŮ	NAVIGAČNÍ SYSTÉM PRO PŘISTÁVÁNÍ LETADEL	RUSKÝ SOUHLAS	MALÝ KORÁLOVÝ ÚTES		KÓD SVATÉHO TOMÁŠE A PRINCOVA OSTROVA	ATOL V SOUOSTROVÍ NÍZKÉ OSTROVY	RUSKÉ ŽENSKÉ JMÉNO (18.5.)	SLEPIČÍ SLABIKA	TUŘÍMSKÁ TOVÁRNA
ZKR. TECHNICKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO PRACOVNÍKA				VÝKLENEK PRO OLTÁŘ							SVATÝ (NĚM.)					
AVŠAK				STÁVAT SE DUTÝM / SLEPIČÍ SLABIKA							TEMNO / NEPRACOVAT S RÝČEM					
ANGL. SPOJENÍ					HLUBOKÝ MUŽSKÝ HLAS / SPZ DOLNÝ KUBÍN				OSOBNÍ ZÁJMENO / ZN. SCANDIA			ZNAČKA SÝRA / OCASATÝ OBOJŽIVELNÍK				
	NECHAT NAHÉ / POSKYTOVATEL INTERNETU							DÍVKA / ZMATEK							ANGLICKY POLIBEK	USRKNOUT
MEZINÁRODNÍ KÓD ISLANDU				Začátek tajenky / JEZERO V RWANDĚ												
AKROBATICKÝ PRVEK					DRUH PAPOUŠKA / EGYPTSKÝ POLOOSTROV				ČÁST LODI / PŘIVLASTŇOVACÍ ZÁJMENO(1. P. ,Č. MN.)				ZVÝŠENÝ TÓN / TEDA			
POPSÁNÍ						FR. ŘEKA / PRACOVNÍ PROSTŘEDKY				UKAZOVACÍ ZÁJMENO / ZÁKLADNÍ FYZIKÁLNÍ VELIČINA				BRAZILSKÝ SPISOVATEL / ZÁPOR		
	LISTNATÝ STROM	PATŘÍCÍ EVĚ / MUZEUM					GERMÁN / VLÁKNA ROSTLIN AGÁVE				NÁŠ SKLADATEL A KAPELNÍK (MIROSLAV) / ZÁSTUP					
ZKR. PRO KUSY			JIRÁSKOVA KRONIKA / KOŽNÍ NÁDOR					ŠÍŘKA / ZNAMÉNKO ODČÍTÁNÍ				SPOJKA PODŘADÍCÍ / NICARAGUJSKÁ ŘEKA A SÍDLO			SÍDLO NA OSTROVĚ SARDINIE	V PRAVOU CHVÍLI
MĚSTO V JV. NIGÉRII				SPLYNUTÍ / ZN. NITU										ŘÍMSKY 55 / POLICISTA (EXPR.)		
2. část tajenky									ADĚLA DOMÁCKY / VĚDRO NA VODU				PŘEVRAT / MPZ ETIOPIE			
CETA					AMER. FARMA / TAHLE					DVOREC (ANATOM.) / NATŘÍT LAKEM						
PLOŠNÁ MÍRA				ORGANICKÉ ROZPOUŠTEDLO / ZDRHOVADLO							SOUBOR MAP / ZALKNUTÍ					
OPRAVDU (SLOVENSKY)							SMLUVENÉ SETKÁNÍ / PŘEDLOŽKA					CITOSLOVCE HIHŇÁNÍ / TATRANSKÝ NÁRODNÍ PARK			HLODAVCI	VÝROBCE MOBILNÍCH TELEFONŮ
	DŮVTIP	SOLMIZAČNÍ SLABIKA / POTŘEBA TOREADORA			NÁZEV ZNAČKY DUSÍKU / ODDĚLENĚ			KOVOVÁ DESKA / KOČKOVITÁ ŠELMA					MATEMATICKÁ ZKR. (KOSINUS) / ZN. MILIAMPERU			
ZKR. DECIMETRU			INIC. ZEDNÍČKA / LEPIDLO			PLOŠNÁ MÍRA / STUDENT			VELKÝ GERMÁNSKÝ KMEN / JMÉNO SUPERMANA							
PRVNÍ ČESKÉ DRUŽSTVO				Konec tajenky / DOMÁCKY KLEOPATRA												
POMALÁ							ČÁST PÍSNĚ / ANGL. ANO						DO TOHO MÍSTA / RUSKÝ. FILM. REŽISÉR (NIKOLAJ, 1902-1976)			
SPORTOVNÍ OBLEČENÍ								AKADEMIE VĚD / PŘEDLOŽKA			KÓD PERU / TU MÁŠ			ZN. TELLURU / DOMÁCKY EDUARD		
ANGL. ONO			NÁZEV HLÁSKY Š			CLONA						NÁŠ MALÍŘ 18.STOL				
DĚTSKÝ POZDRAV			NECHŤ			KULT						JEDNOU				

Ředitel Prácheňského muzea sledoval vyhlášení nouzového stavu ze Súdánu

Současná pandemie se výrazně promítá do plánů a programu Prácheňského muzea. Zatímco návštěvníci mají prozatím dveře do expozic zavřené, odborní pracovníci pokračují v pravidelné práci. Vždyť třeba archeologické výzkumy, sběr minerálů či ornitologická pozorování, to jsou často činnosti, které probíhají pouze za účasti příslušného odborníka.

Kvůli zákeřnému viru zejí nejenom muzejní pokladnice v tomto roce prázdnotou...

O tom, jak funguje muzeum v době, na kterou se bude dlouho vzpomínat a to nejenom v paměťových institucích, hovoří **ředitel PhDr. Jiří Prášek:** *„Začátkem března jsem odjel na soukromou cestu do Súdánu. Během našeho pobytu v Africe počala ve světě situace s nebezpečným virem gradovat a my jsme se zpět do vlasti vrátili s mírným zpožděním a za poměrně dramatických okolností,“* vzpomíná ředitel na chvíle, kdy hrozilo, že se dlouho dopředu plánovaná africká expedice může změnit na dlouhodobý pobyt.

„Po dobu mé nepřítomnosti řídil muzeum statutární zástupce Mgr. Jan Adámek a na jeho bedrech ležely veškeré záležitosti vyplývající z vyhlášení nouzového stavu. Řídil se pokyny našeho zřizovatele, Jihočeského kraje, který prostřednictvím odboru kultury nařídil muzeum pro veřejnost uzavřít a přijmout některá omezující opatření. Nakonec byla doporučena pracovníkům práce z domova, případně překážka v práci na straně zaměstnavatele. To proto, aby byl co nejvíce omezen osobní styk mezi pracovníky,“ popisuje Jiří Prášek chvíle, které sledoval jen zprostředkovaně z druhé strany Středozemního moře. Po svém návratu se opět ujal řízení muzea, převážně však pouze po telefonních linkách. *„Zaměstnanci muzea v případě nutnosti ve velmi omezeném počtu zajišťují v budově nezbytné práce, např. bude provedeno zaplynování depozitářů, aby se předměty ochránily před dřevokazným hmyzem. Odborní pracovníci jinak vykonávají z domova činnosti, které jim tento stav umožňuje, někteří katalogizují v muzejním programu, jiní připravují scénáře příštích výstav, píší články do odborných časopisů, svou práci s omezením vykonávají archeologové přímo v terénu, jiní se zapojili do šití roušek a podobně,“* popisuje činnost svých podřízených Prášek.

Muzejníky nejvíce mrzí uzavření dvou dlouho dopředu připravovaných a nákladných výstav - Sudoměř 1420 a Psací stoly slavných. *„V Malých výstavních síních je nainstalována výstava k 600. výročí bitvy u Sudoměře a v Galerii jsou Psací stoly slavných. Nyní tedy maximálně usilujeme a tedy i jednáme o možnosti prodloužení těchto výstav do konce června s přáním, aby je případní zájemci mohli ještě zhlédnout. K jejich přípravě a realizaci jsme totiž vydali velké množství energie i finančních prostředků a mrzelo by nás, kdyby je návštěvníci našeho muzea nemohli vidět.“* Bohužel nouzový stav přetrvává, situace se nelepší a oznámení termínu, kdy se zase muzejní expozice a výstavy budou moci nabídnout veřejnosti, by bylo pouhým věštěním z křišťálové koule. *„Rozhodně jsme zrušili všechny připravované přednášky, muzejní noc, jež se měla konat v květnu, a také nové výstavy do konce tohoto pololetí. Nedá se nic dělat, tak jen pevně věřme, že se virus, který za pár týdnů jen v naší zemi (o světě raději nemluvím) napáchal tolik škody, co nejdříve stáhne,“* uzavírá Jiří Prášek.

VAŠE PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

Nové termíny akcí v KD Písek a v Divadle Fráni Šrámka

Vzhledem k nastalé situaci jsou všechny kulturní akce pozastaveny. V současné době v Centru kultury města Písek, kromě šití roušek, intenzivně hledáme náhradní termíny.

Koncert kapely Citron se přesouvá na 5. října

Ty se nám již podařilo zajistit u několika akcí - **koncert Davida Kollera**, který se měl uskutečnit 21. března v Divadle Fráni Šrámka, jsme **přesunuli na 7. října**. Nový termín má i ***koncert Dana Bárty***, který měl v píseckém divadle zvířit prach 25. března. Stejnojmenné turné Zvířený prach Tour **se uskuteční 17. června**.

Kapela Citron, která zahraje v kulturním domě **3. října**, poslala svým fanouškům vzkaz: *„Milí fanoušci, v souvislosti s mimořádnou situací jsme i my museli přerušit jarní turné kapely Citron a Symfobia. Nemusíte se ovšem bát, o své rockové koncerty nepřijdete, pouze se přesunou na říjen a listopad tohoto roku. Pokud by někomu z fanoušků náhodou podzimní termín nevyhovoval, může své zakoupené vstupenky vrátit v předprodejních místech do 31. 5.. Děkujeme za pochopení a budeme se na vás těšit na podzim!“* vzkazuje Kapela Citron, Symfobia a pořádající agentura Pragokoncert Bohemia a.s.

A nepřijdete ani o echtšlágrgruppe **Trautenberk**, jejich osvědčený pecky, ale i nový songy uslyšíte a pocítíte **5. prosince** v píseckém kulturním domě.

V dubnu se také měla odehrát divadelní představení v rámci předplatného, i pro tyto inscenace hledáme vhodné termíny. **Divadelní komedii Benátky pod sněhem** z předplatitelské skupiny B odehrajeme **26. října**. Divadelní hit **Šest tanečních hodin v šesti týdnech** s Chantal Poullain a Martinem Krausem přesouváme na **16. listopadu**. Termíny na ostatní představení jsou stále v jednání.

Původně měl 29. dubna v Divadle Fráni Šrámka vystoupit **Pavel Šporcl se svým programem Gipsy Fire za doprovodu cimbálové skupiny Gipsy Way Ensemble**. Ani o tento nevšední zážitek nepřijdete, mistrovství houslisty spojené s temperamentem nejlepších cikánských hudebníků na vás čeká **15. června**. A hned **18. června** se ponese píseckým divadlem smích. **Zábavný pořad Ivo Šmoldase** navštíví Václav Kopta a Marie Formáčková.

Zakoupené vstupenky na tyto akce zůstávají v platnosti. A pokud ještě vstupenky nemáte zakoupeny, již nyní si můžete vstupenky na jednotlivé akce pořídit, ale zatím pouze on-line.

Další informace, i ty ohledně nových termínů, naleznete na našich stránkách ***www.centrumkultury.cz.*** Děkujeme za pochopení a trpělivost. V této nelehké situaci vám přejeme hlavně pevné zdraví.

CENTRUM KULTURY

ÚVAHY PRO ŽIVOT:
Co musí lidstvo udělat pro odstranění hrůz, které na sebe přivolalo

Zlo se nám neustále nabízí. V každém z nás je ho trochu. Přestože hřešíme, vítězí u většiny z nás víra, naděje a láska k lidem a k našemu Stvořiteli.

V současné době nás postihla pandemie koronaviru. Náme jediný cíl – zdolat pro mnohé z nás smrtelný virus vzájemnou pomocí, dostupnými léky a dodržováním všech zdravotních, hygienických a společenských opatření.

Zatím o vzniku původce nemoci Covid–19 nic nevíme. Jen se domníváme, že mohl vzniknout nepodařeným pokusem vědců o vytvoření nových virů a buněk v lidském těle. Lidé se neustále snaží zvýšit schopnosti, vitalitu a délku života člověka. Možná v těch pokusech bylo moc touhy po všemohoucí vědě.

Bůh – Stvořitel je však milosrdný a milostný. Nedopustí, aby lidstvo zahynulo. Společnými silami všech lidí najdeme cestu k záchraně a obnovení narušených pořádků.

Poučme se z lidského velikářství a vytvořme konečně společnost bez válek, řízenou lidmi, kteří budou ctít zákony Boží a dodržovat zákony lidské.

Co musíme udělat pro odstranění hrůz, které na sebe neustále přivoláváme?

- Zvítězit vzájemnou nezištnou pomocí nad koronavirem.
- Přestat s cvičením armád a vojenských seskupení.
- Jednat o míru a celosvětové bezpečnosti. Zástupci zemí musí jednat tak, jako by jednali obyčejní lidé vážící si sebe navzájem a milující svou zemi.
- Nic neutajovat! Ponechat všem lidem jejich víru a zvyky obsahující lidskost, lásku a naději v člověka.
- Vytvořit celosvětový bezpečnostní sbor, který by přímým velením národních bezpečnostních sborů potlačil každou snahu o narušení míru.
- Přestat vyrábět a zakázat používání zbraní hromadného ničení. Odsoudit bombardování a války. Vzájemně kontrolovat likvidaci těchto zbraní.
- Přijmout jednoznačné, přísné zákony práv a povinností lidí. V podtextu všech paragrafů musí vítězit pravda a láska nad lží a nenávistí.
- Obnovit trest smrti pro nenapravitelné delikventy, kteří vraždí a dopouštějí se nelidských zločinů. Každému zločinci přiznat jen takovou péči a volnost, jakou si zaslouží svým chováním a prací.
- Všichni lidé musí získat aspoň základní vzdělání a poznat manuální práci. Mladí lidé by měli vykonávat aspoň roční povinnou pracovní ekologickou službu na záchranu přírody a životního prostředí.
- Všichni lidé by měli znát základní náboženské principy: Desatero božích přikázání, sedmero těžkých hříchů (pýcha, lakomství, smilstvo, závist, hněv, lenost, nestřídmost, přidal bych nečestné jednání a drogy), principy vzájemné víry, naděje a lásky k sobě navzájem a k Bohu – Stvořiteli.
- Neustále vytvářet dobré podmínky pro kulturu, sport, pohodu, radost a zdraví občanů. Škoda, že i v těchto oblastech stále víc parazituje zákon trhu (reklama, malá podpora talentů, zvyšující se požadavky na placení všeho).
- Zjednodušit administrativní systémy ve všech oblastech hospodářství (bankovnictví, reklama, povolování staveb, správa majetku, občanské záležitosti apod.)

- Prověřovat, ale důvěřovat. Nenutit lidi vyplňovat tabulkové výpočty splněných úkolů prokazující jejich činnost. Podporujme iniciativu lidí vedoucí k důkladnému, promyšlenému a rychlému vyřizování věcí a práce. Jen tak se stanou platnou součástí celku, stoupne jejich sebedůvěra a bude na ně spolehnutí i při řešení složitých úkolů.

Určitě jsem na mnoho potřebých zásad zapomněl, a naopak mnohé myšlenky opakoval...

Křesťané koncem 20. století oznámili světu, že Matka Boží Fatimská ve svém třetím poselství ronila krvavé slzy za odvrácení hrůz, které na sebe lidstvo přivolává. Zachránit se mohou jen lidé, kteří v sobě ponesou znamení víry, a Matka Boží pláče nad většinou těch, kteří nečiní pokání v tom krátkém čase, co nám ještě zbývá. Věřím, že její slzy a tvůrčí moc Ducha svatého pomohou světu odstranit hrůzy, které na sebe přivolává.

Neberme tyto úvahy jen pro pobavení, ale snažme se pro světový mír něco udělat. Nezapomeňme. Vše se dá vyřešit dohodou. Jen musíme mít dobrou vůli a nikdy neříkat: Já na to nemám!

Mějme dobrou náladu, zpívejme si, mysleme na pěkné zážitky, krásné věci, přírodu a na lidi kolem nás. Dokud můžete, užívejte si světa, chraňte a obdivujte jeho krásy. Ať vám slunce svítí nad hlavou! Otevřete srdce!

To vám přeje 90letý dědek z Písku.

MIREK POKORNÝ

Když děti nemohou do školy...

Od prvního zajásání, že máme delší prázdniny, už uběhly skoro čtyři týdny. Čtvrtý týden jsou dveře (nejen) naší školy zavřené. I když jsme všichni fyzicky v izolaci, díky moderním technologiím nemusíme být izolováni i sociálně.

Výuka pokračuje. Kromě osobních vzkazů dětem každý týden připravují učitelky z prvního stupně podrobný rozpis práce, někdy látku vysvětlují i prostřednictvím předtočených videozáznamů. Děti svým učitelkám posílají nejen vypracované úkoly, ale i fotky z toho, co přes den dělají.

I paní vychovatelky připravují pro děti volnočasové aktivity, které pojmenovaly Do-Písek. Jedná se o každodenní dopis s návody na různé hry, vaření, výrobu... Také obsahuje třeba fotky z přírody nebo fotky, které poslaly děti. Do-Písek vytváří most mezi naší školou a rodinou.

Děti z druhého stupně každodenně prostřednictvím současných technologií komunikují se svými učiteli. Věříme, že děti tato výuka může vést k větší samostatnosti a zodpovědnosti, kterou pak využijí i na střední škole a v osobním životě.

Nezapomínáme ani na slovíčko, kterým se naše škola liší od ostatních. Jedná se o krátké zamyšlení nebo příběh s cílem povzbudit nejen žáky, ale i rodiče a učitele. A pokud by byl někdo, kdo by současnou nezvyklou situaci chtěl s někým probrat, je na telefonu k dispozici školní psycholožka. Rodičům i zaměstnancům posílá zajímavé články a tipy, které nám mohou usnadnit dnešní dny.

Samozřejmě, že není nad osobní kontakt a všichni se moc těšíme, až se zase potkáme ve škole, ve

třídě či u oběda. Nicméně nyní máme jedinečnou příležitost být spolu více jako rodina. V dnešní zrychlené době jsou tyto chvíle velmi vzácné. Přejeme všem Boží pokoj a moudrost do dalších dní.

GRAŽYNA POSPÍCHALOVÁ
Zástupkyně ředitele ZŠ Cesta

600 let od bitvy u Sudoměře: Žižka na bělouši pohledem je strašil...

Letos si připomínáme 600. výročí slavné první potyčky husitského vojevůdce Jana Žižky, která vešla do dějin pod názvem bitva u Sudoměře. Na tehdejší dramatické události odehrávající se nedaleko od tehdy již značně revolučního Písku si dnes – i kvůli řádění zákeřného viru – vzpomene jen málokdo...

Výstava v Prácheňském muzeu je zavřená a rekonstrukce bitvy, která byla plánována na 28. března, se nekonala (organizátoři však plánují posunout termín na **25. července**). Situaci tak alespoň zachránil renomovaný historik Petr Čornej, který nejenže na závěr loňského roku vydal knihu **Jan Žižka – život a doba husitského válečníka,** ale i do Písku letos v únoru přijel a o bitvě vedl beznadějně vyprodanou přednášku. Aniž přitom věděl, že svým vystoupením navázal po sto letech na historika vskutku legendárního – Augusta Sedláčka.

Tenkrát, v roce 1920, neměli lidé na bitevní rekonstrukce příliš náladu, vždyť prožité hrůzy I. světové války měli ještě všichni v dobré paměti. Ale připomenout si jedno z hlavních výročí husitské doby, to si ujít nenechali. Vždyť právě ono nepříliš dlouhé období na začátku 15. století bylo v této době považováno za vrchol českých dějin. Podle historického povědomí tehdejší veřejnosti se dokázali husité jako nikdo jiný vypořádat s Němci. A to jim ke zcela nemístnému obdivu v té době stačilo. A hned na začátek musíme říci, že August Sedláček svou přednáškou dychtivost svých posluchačů uspokojil.

Již několik týdnů před Sedláčkovým vystoupení, které se konalo 26. března o šesté hodině večerní v píseckém městském divadle, psal natěšeně zdejší tisk o nadcházející události. Není se čemu divit, tehdy 77letý kmet již zase tak často nepřednášel a i na vystoupení v divadle ho museli přemlouvat. A navíc takové téma... *„Bude to výhled do nejslavnější periody našich dějin, vhodný právě nyní, kdy na prahu své nové samostatnosti k posile duše a pozdvižení mysli častěji potřebujeme vzpomínati všech hrdinných období,“* pobízely k účasti Písecké listy. *„Důtklivě doporučujeme návštěvu, žádoucí nejen přihlížeje k významu oslavování události, ale i k osobnosti přednášejícího,“* dodal deník.

Sedláček servíroval menu jako stvořené pro tehdejšího posluchače. *„Žižka národ český před 500 lety zachránil od smrti,“* podotkl přednášející hned v úvodu. Následovala chronologie husitských válek a pak již líčení povahy vojevůdce, kterého Sedláček směle přirovnával k Hannibalovi a Napoleonovi. Zatímco s hodnocením Žižky jako geniálního stratéga těžko polemizovat i dnes, současní historici by při líčení jeho mírumilovných vlastností a laskavé povahy asi zvedali obočí. Žijící písecká legenda s dlouhým plnovousem (ostatně *„i zjevem svým řečník dojem vzbuzoval“*) pak zakončila svou přednáškou výzvou, aby každý svůj národ miloval a takové vlastnosti si osvojil, jaké kdysi míval husitský hejtman.

Ten se zhruba až do vydání Palackého Dějin národu českého žádné mimořádné pověsti v Čechách netěšil, a pokud byl zobrazován, tak jako „ukrutník s divokým vzezřením a rozcuchanými vlasy.“ Pak se s Žižkou, již v roli opravdového českého hrdiny, doslova roztrhl pytel. Malíři v čele s Mikolášem Alšem se předháněli. Mezi uměleckými výjevy nechyběly ani ty oslavující vítězství mezi rybníky Markovec a Škaredý. Zatímco zdejší „malíř plukovník“ Karel Tůma svůj akvarel s Janem Žižkou u Sudoměře, který doplnil vidinou Božích bojovníků, provedl údajně „skvostně“, jeho kolega Josef Kočí se stejným tématem podle Otavanu příliš neuspěl. *„Ve výkladě pražského salonu p. Topiče upoutal moji pozornost obraz J. Kočího,“* píše deník. *„Představuje voje Žižkovy, odcházející druhého dne ráno po potření železných pánů od Sudoměře do Nového Tábora. Malíř, řeknu přímo, nevytěžil z námětu to, co vytěžiti se dalo,“* konstatuje tisk a následuje výčet provinění – husitský kněz připomíná více mnicha než „kališnického horlivce“, praporníci a pištci na vozech jsou příliš zamračení a „tvrdých tváří“, přibíhající lid oslavující vítěze působí málo nadšeně, krajina kolem Sudoměře není k poznání… *„Zkrátka více života žádalo théma,“* konstatuje kritik v tisku, ale jde přece o husitství a Sudoměř, tak je třeba alespoň *„….ceniti si svědomitost a lásku, s jakou autor jistě na díle svém pracoval.“*

Ani Sedláčkova přednáška o trocnovském bojovníkovi nebyla v Písku první. Již v březnu roku 1881 to byla další písecká osobnost – profesor

Mohyla u Sudoměře se hned po svém postavení stala oblíbeným výletním místem, archiv autora

Karel Ninger, která seznámila zdejší obyvatelstvo o Žižkovi, Sudoměři a husitství vůbec. Asi by překvapilo, kdyby všeobecně oblíbené a navíc regionální téma opomněl ve své tvorbě i básník Adolf Heyduk. Ten ve svých **Zpěvech pošumavského dudáka** nechal muzikanta procházejícího na hrázi rybníků prozpěvovat tyto verše: *„Blátem Šilhavého, polem u Markovce, utíkali páni jako štvané ovce, jakby kočky mrskal, jakby vlky plašil…. Žižka na bělouši, pohledem je strašil. Tak Čech ondy svorný – drahně tomu roků – řízně nájezdníkům zahrál do poskoku.“* Mimochodem Heyduk vlastnil z míst bojiště i koňskou podkovu, kterou v roce 1884, tedy v roce založení píseckého muzea, odevzdal do vznikajících sbírek.

Kult jednookého vojevůdce dosáhl ve zdejším regionu vrcholu krátce po vzniku Československa. V roce 1925 vyrostl na kopečku zvaném Mrkvičků vršek patnáctimetrový monument, který se stal cílem nespočtu Žižkových obdivovatelů. Dnes může posezení v jeho stínu posloužit třeba jako chvíle k zamyšlení nad tím, jak dobře je, že u Sudoměře dnes nemáchá nikdo ani mečem ani palcátem.

JAN KOUBA
Etnograf Prácheňského muzea v Písku

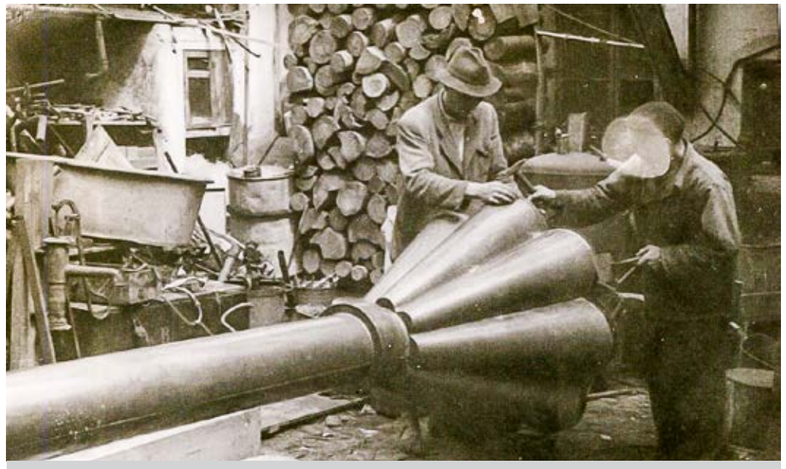

Žižkův obrovský palcát vznikal v dílně klempíře Josefa Bajera v Chelčické ulici v Písku, archiv rodiny

Historie je naše učitelka

Jistě mnozí z vás sledují na druhém programu ČT dokumentárně-dramatický cyklus Lidstvo: Příběh nás všech. V jednom z minulých dílů byla popisována epidemie morové nákazy z roku 1347 a její vznik. Tehdy tato nákaza zasáhla vojsko krymských Tatarů, kteří obléhali janovský přístav Kaffa. Vojáci začali na nákazu houfně umírat. A tehdy jejich velitele, syna Džingischánova, napadla myšlenka, jak bohaté a zpupné město dobýt.

Nechal mrtvé vojáky, nakažené morem, házet přes hradby do města. Obyvatelé Kaffa byli překvapeni, že místo kamenů začala na jejich hlavy padat mrtvá těla nepřátel. Netušili, že tuto nemoc roznáší blechy, které se nakazily na krysách a začaly mrtvoly uklízet, čímž přenesli nákazu na sebe. Janovská flotila pak nákazu roznesla na Sicílii do města Messina. Během této plavby většina námořníků zemřela, ale na lodích zůstali nakažení hlodavci. Obyvatelé Messiny pak prázdné lodě vyrabovali, a tak přenesli nemoc na pevninu a odtud do celé Itálie. Ta se pak s obchodem šířila dál do Francie, Španělska, Velké Británie a odtud pak dál do celé Evropy. Lidé umírali po stovkách a za oběť epidemii padla čtvrtina veškerého obyvatelstva kontinentu. Tato událost je považována za první užití biologické zbraně v dějinách lidstva.

Když jsem se na konci ledna dověděl, že v čínském městě Wu-chan vypukla epidemie koronaviru, překvapilo mne prohlášení některých lidí, že nákazu tam zanesli Američané, aby přibrzdili již ekonomiku Číny. Postupně jsme se ale dozvídali, že se koronavirus objevil v této provincii již začátkem prosince 2019. Čili dva měsíce předtím, než čínští představitelé vyšli s barvou ven. Mezitím tisíce čínských turistů cestovaly po celém světě. Tehdy ve mně začal hlodat červíček pochybností. Proč Čína z politických důvodů umlčela lékaře, kteří virus objevili, a dovolila lidem roznášet nemoc po světě celé dva měsíce? Teprve když se nemoc rozšířila v Japonsku, Korei a v Itálii, začala čínská vláda zavádět drakonická až barbarská opatření na potlačení nákazy. To se jí za pomoci nemilosrdného zacházení s lidmi postupně daří. V ostatním světě se nakazí statisíce lidí a určité procento jich zemře. Nyní se vrchol nákazy přesouvá do Ameriky.

Čína se již pomalu, ale jistě z nejhoršího dostává. Velká většina světových firem přesunula, poháněná vidinou velkých zisků, svou výrobu do Číny. Ještě dnes slyším Václava Klause, jak říká: *„Trh si se vším poradí!“* a *„Peníze jsou až na prvním místě!“* Jaký bude ekonomický dopad této nákazy ve světě, v Evropě a u nás nemůže nikdo ani odhadnout. V některých novinách a i někteří naši čelní politici chválí Čínu, jak celou situaci zvládá. Prostě chvála totalitní diktatury. Dokonce je tato situace srovnávána s rokem 1942, kdy Spojené státy americké vyráběly pro spojence lodě, letadla, auta a všechen válečný materiál. Rozdíl je ale diametrální. Spojené státy druhou světovou válku nerozpoutaly, zatímco Čína nákazu koronaviru vědomě rozšířila. Možná si po přečtení této věty řeknete, že je to myšlenka zvrácená, ale nebyli to krymští Tataři, kteří už něco podobného použili v roce 1347? Jistě si mnozí vzpomínáte, jak jiná totalita po výbuchu černobylské jaderné elektrárny zatloukala tak dlouho, dokud nebyla okolnostmi donucena přiznat barvu. Můj názor je, že místo chvály by se na čínské představitele měla snést celosvětová kritika a Čína by se měla světu omluvit a pomáhat nezištně a zdarma. (Kolik nás budou stát roušky, respirátory a ventilátory dovezené z Číny?) Jsme-li poučitelní, pak se celá situace v budoucnu musí obrátit proti ní. Chci doufat, že nikdo neudělá stejnou chybu dvakrát. *„Lepší doma krajíc chleba než v cizině kráva celá.“*

Druhá možnost je, že si čínští představitelé uvědomí, stejně jako Němci po druhé světové válce, co způsobili, a přestanou se chovat velkopansky. Tomu ale příliš nevěřím.

Svatoplukovy pruty, EU a Čína

Píše se rok 894. umírá kníže Svatopluk, vládce Velké Moravy. Byl statečným a obávaným mužem pro národy, které s nám sousedily. Svatopluk měl tři syny a když umíral, rozdělil zemi na tři díly. Prvního syna Mojmíra ustavil velkým (hlavním) vladařem. Ostatní dva, Svatopluka II a Preslava, podřídil svrchovanosti syna prvního. Napomínal je, aby jeden proti druhému nečinili rozbroje, a ukázal jim takový příklad: Vzal a svázal tři pruty a podal je prvnímu synovi, aby je rozlomil. Když se mu to nepodařilo, podal je druhému a potom třetímu. Pak pruty znova rozdělil a dal každému ze synů po jednom a přikázal, aby je teď zkusili zlomit. Všem se to snadno podařilo.

Tímto příkladem je napomenul a řekl: *„Zůstanete-li svorni a v lásce nerozluční, nepřátelé vás neporazí. Povstane-li mezi vámi svár a řevnivost a rozdělíte-li se, zahubíte se navzájem a sousedními nepřáteli budete zničeni.“* Jeden rok po Svatoplukově smrti setrvali jeho synové v míru. Potom však spolu začali válčit. Sousední panovníci toho využili a rozhádané bratry v boji porazili, zemi obsadili a vyplenili. A to byl konec Velkomoravské říše.

Píše se 14. červenec 1985. V Lucemburské vesnici Shengen, na trojmezí s Německem a Francií je podepsána smlouva o volném pohybu osob mezi první pěticí evropských států. Byly to Lucembursko, Německo, Francie, Nizozemsko a Belgie. Postupně se do Schengenu připojily další evropské země a v roce 2004 pak přistoupila i Česká republika a z našich hranic zmizely závory. V roce 2019 překročilo hranice uvnitř EU, aniž bylo nějak kontrolováno, více než 1,5 miliardy Evropanů. Každé ráno pak více než dva miliony za prací do sousedního státu.

Teď však nákaza koronavirem všechny hranice mezi zeměmi Schengenu uzavřela. A ejhle, hned se vyrojili moudří odpůrci Evropské unie, podporovaní dezinformacemi z Ruska a Číny, v čele s Václavem Klausem a ostatními politiky, kteří nabízejí hraniční kontroly, protože je to pro ně nástroj, jak si zajistit více kontroly nad územím, jež mají pod svou správou, a využívají přirozeného strachu lidí. Je pravda, že krize odhalila sobectví národních vlád, zvláštně když se ocitly pod tlakem a v závislosti na Číně. Ano, Evropané by se měli za počáteční nesourodost chytit na nos. Mohou se samozřejmě rozhodnout pro izolaci v národních hranicích. Lidé by ale neměli přestat přemýšlet. Opravdu si myslí, že v 21. století někoho zajímá jenom Česko? Že jen samotným nám bude lépe? Zbytek světa vidí EU jako nejlepší místo pro život (viz uprchlická krize), kde jsou zajištěna lidská práva, kde se dovoláte spravedlnosti. Jsme ale sobečtí. Chceme všechno jen pro sebe a navždy. Dějiny však ukazují, že oběťmi národní izolace a sobectví budeme nakonec v Evropě všichni. Svatopluk a jeho synové jsou toho dávným důkazem.

A ještě fakta pro Českou republiku. Za 15 let členství v EU získalo Česko ze společného rozpočtu EU 1,31 bilionu korun a odevzdalo do něj 565 miliard korun. Evropské strukturální a investiční fondy nám pomohly k celkovému růstu. Neskutečně jsme zbohatli. Bez EU by to takhle nefungovalo. To, že u nás nejsou dotace využívány efektivně, je věc pravdivá. Velkou řadu příležitostí jsme promarnili. Neexistují dálnice, vlaky se „řítí“ rychlostí 60 km za hodinu, energetika = nejšpinavější výroba. Peníze z evropských fondů by se měly využívat pouze na stavby a projekty celostátního významu. Rozhodně by neměly směřovat do soukromého sektoru.

Jsem přesvědčen, že Evropský tlak je dostatečně velký a schopný, aby se společně prosadil i v globalizovaném světě a bez pomoci totalitní Číny. Nesmíme ale promeškat příležitost vyjít z této krize společně silnější a připravit se na budoucí.

A ještě na závěr. Nemyslím si, že Čína bude největším globálním vítězem, tak jak to říkají někteří naši politici. Čína si pokazila reputaci tím, že od ní virus pochází. Čísla, která Číňané o vlastní epidemii prezentují, jsou krajně nevěrohodná. Teď se snaží vytvářet domněnku, že zachraňují svět, ale ukazuje se, že ochranné prostředky, které Čína dodává, jsou často podřadné, stejně jako byly podřadné i její výrobky obecně. Věřím, že se svobodný svět nenechá zmást a přeorganizuje výrobu tak, aby spotřebitel nebyl odkázán na jednu zemi, jako je to nyní v případě Číny.

ZDENĚK BENEŠ

Frank Bold: bezplatné rady, jak řešit dopady pandemie

Epidemie má významné ekonomické a sociální dopady, ve kterých může být těžké se vyznat. Právníci z organizace Frank Bold proto spustili bezplatnou právní poradnu. Najdete v ní desítky odpovědí na nejčastější právní otázky relevantní pro občany, podnikatele, obce i státní správu. Všechny odpovědi najdete na *koronavirus.frankbold.org*, kde můžete pokládat i další dotazy.

Mohu vzít svého rodiče/prarodiče z domova pro seniory a starat se o něj sám či sama doma?

S ohledem na zákaz návštěv v domovech pro seniory řada lidí přemýšlí nad možností vzít si svého příbuzného zpátky domů. V prvé řadě platí, že v domově seniorů není nikomu přikázáno pobývat. Svého příbuzného si můžete vzít k sobě domů, neexistuje zákaz péče o příbuzné či zákaz bydlení více příbuzných v jedné domácnosti. Administrativní detaily je nutné řešit s daným domovem pro seniory. Umístění seniora po skončení krizových opatření zpět do domova seniorů je opět nutné vyřešit s domovem přímo. Záleží na jejich podmínkách, naplněnosti apod.

Mohu si zajít pro léky? Pokud nechci vycházet, kdo mi pro ně zajde? Co s léky na předpis?

Ano, pro léky si zajít můžete. Cesty k obstarání základních životních potřeb, tedy i léků, jsou povoleny. Pokud jste senior, využijte čas vyhrazený k nakupování seniorů. Pokud však pro léky nechcete nebo nemůžete dojít sami, pokuste se nejprve zařídit, aby vám léky zajistil někdo z rodiny nebo jiná blízká osoba. Pokud to není možné, obraťte se na pečovatelskou službu, popř. na obec. Vláda nařídila starostům obcí povinnost zajistit osobám starším 70 let pomoc při zvládání základních životních potřeb, včetně nákupů potravin a léků. Totéž platí pro léky na předpis, vyzvednout vám je může i jiná osoba. Lékárník však může odmítnout vydat lék vázaný na předpis osobě, u které má pochybnosti, že je schopná zaručit jeho správné používání nebo jej může zneužít. Další možností je využít donášku léků (i těch na recept) např. přes eRecept.cz. Pokud potřebujete navštívit lékaře, nejprve se s ním domluvte telefonicky. I osobní návštěva lékaře by měla probíhat pouze v nutných případech.

Mohu se starat o vnoučata, i když nebydlíme v jedné domácnosti?

Cesty, které jsou nezbytně nutné k obstarání životně důležitých potřeb, včetně péče o děti, jsou nadále povoleny. Můžete tedy vykonat cestu do místa, kde vaše vnoučata bydlí, a tam se o ně starat, nebo naopak vaše vnoučata mohou přijít za vámi a budete se o ně starat u sebe doma. Přestože tyto možnosti nejsou zakázány, doporučujeme na ně ale přistupovat pouze v případech, kdy je taková péče skutečně nezbytně nutná a není možné ji zajistit jinak. Lidé by totiž měli své kontakty omezit na minimum, povolené jsou jen nezbytně nutné cesty. Pravidelným kontaktem mezi vámi a vašimi příbuznými, pokud nebydlíte ve stejné domácnosti, se zvyšuje riziko infekce. Senioři přitom patří mezi rizikovou skupinu a proto by se měli pokusit omezit svůj kontakt s lidmi. Rodiče by se tedy měli v první řadě pokusit zajistit péči o své děti sami. Seniorům je navíc doporučeno vycházet co nejméně z bydliště. **Nebojte se proto ani žádost o hlídání vnoučat odmítnout.**

Mohu jít na svou zahrádku?

Ano, z opatření vlády o omezení volného pohybu osob existují výjimky a jednou z nich je „pobyt v přírodě a parcích“. Přestože to není z opatření zcela zřejmé, domníváme se, že pod tuto výjimku spadá také cesta na svou zahrádku či pozemek (tj. přírodu). Jdete-li na svou zahrádku, vyhýbejte se shlukování s ostatními. Nedoporučujeme cestovat na zahrádku hromadnou dopravou. Pokuste se dodržet doporučení vlády, vycházejte co nejméně z domu a nepřibližujte se zbytečně k ostatním lidem.

Jsem stále zavřený doma a moje děti za mnou kvůli mé ochraně nechtějí jezdit. Mě však více stresuje, že jsem sám. Raději bych se s nimi viděl...

Situace je nyní pro všechny těžká. Doporučujeme udržovat kontakt s rodinou pomocí komunikačních prostředků na dálku. Zkuste komunikovat přes telefon, počítač či tablet. Nechte si případně tyto prostředky dětmi nastavit a ukázat jejich ovládání. Povolené jsou také procházky do parku a do přírody. Na veřejně dostupných místech není možné pobývat v počtu více než dvou osob, pokud nejde o členy společné domácnosti. Lze se však domluvit na procházce v parku či v přírodě tak, aby si spolu vyšli vždy dva členové rodiny.

Rodiče trvají na tom, abychom za nimi jezdili na návštěvu. My se ale bojíme, že je nakazíme. Co máme dělat?

Doporučujeme vysvětlit, že nyní jsou povoleny pouze cesty za rodinou, které jsou nezbytné, a cesty nutné k obstarávání nezbytných potřeb pro sebe a své blízké. Pokud tedy rodiče potřebují s něčím pomoci, tj. obstarat nákupy, nutnou cestu k lékaři apod., je příbuzným umožněno jim pomoci. Návštěva, který není nezbytná, ale povolena není. Doporučujeme zákaz dodržovat a případné návštěvy omezit pouze na ty nezbytné. Účelem pravidel je chránit sebe i ostatní. O to víc však nyní s rodiči komunikujte na dálku.

Zpracováno podle PORADNY ON-LINE koronavirus.frankbold.org

ZDENKA JELENOVÁ

Krmítko na Makově vysílá dál

Každý rok ukončujeme přímý přenos z krmítka v Záchranné stanici živočichů Makov v polovině března. Mělo to tak být i letos, ale díky situaci všude kolem nás to změníme. Téměř denně dostáváme zprávy z mnoha míst světa, jak zejména senioři celodenně sledují naše krmítko. Ze Španělska, z nejhůře postižených oblastí Itálie, z Ameriky i od blízkých sousedů ze Slovenska, Německa, Polska a samozřejmě i od nás. Naše dva vysílací streamy krmítka (od nás a z Ameriky) mají denně více jak 12 tisíc zhlédnutí a často jsou to právě senioři. A je pravda, že i teď na jaře je na co se dívat. Asi jen málokde jinde můžete mimo více než 30 běžných ptačích druhů vidět u krmítka i čápy, veverky, husy, zajíce, srnky a přenos je možné si vrátit až o 12 hodin zpět. A tak pokud máte ve své blízkosti nějaké seniory, rodiče či prarodiče se vztahem k přírodě, můžete jim zkusit náš přenos pustit. Víme, že je to jen malá kapka pomoci do té dnešní těžké doby, ale každá řeka někde začíná.

Online přenos: https://www.makov.cz/webkamera.html

Online přenos streamovaný z USA: https://www.youtube.com/watch?v=xqHWG1mYol8

LIBOR ŠEJNA, Makov, www.makov.cz

Vítáme a loučíme se v březnu

Narodili se:

24. 3. **Soně Škrabalové**, Písek, syn **David Pikal**
26. 3. **Evě Mertlíkové**, Strakonice, dcera **Sára Mertlíková**
27. 3. **Kateřině Němcové**, Protivín, syn **Kryštof Žabka**
27. 3. **Michaele Žákové,** Týn n. Vlt., syn **Nathaniel Mikš**
27. 3. **Kláře Litochlebové**, Planá n. Lužnicí, dcera **Karolína Míková**
27. 3. **Heleně Karasové**, Milevsko, dcera **Natálie Vávrovská**
28. 3. Mgr. **Kamile Zalizko,** Prachatice, syn **Matyas Zalizko**
28. 3. **Lence Mikšíčkové,** Písek, syn **Matyáš Mikšíček**
26. 3. **Ivetě Hrychové**, Milevsko, syn **Teodor Hrych**
28. 3. **Monice Sýbkové,** Písek, syn **Martin Sýbek**
28. 3. **Kláře Řeřábkové**, České Budějovice, syn **Sebastian Řeřábek**
28. 3. **Radce Dubské,** Písek, dcera **Julie Dubská**
30. 3. Ing. **Evě Blažkové,** Písek, syn **Jáchym Blažek**
31. 3. **Kristýně Stoklasové**, Blatná, dcera **Anna Stoklasová**
31. 3. **Kláře Karfusové**, Písek, syn **Alex Čáp**
31. 3. **Editě Maškové**, Hrazany, dcery **Amálie a Beáta Peškovy**
1. 4. Bc. **Lence Vontrobové**, Bechyně, syn **Matěj Vontroba**
1. 4. Mgr. **Veronice Köhlerové**, Blatná, syn **Max Köhler**
1. 4. **Martině Bendové,** Veselíčko, syn **Tobiáš Ludvík**
1. 4. Ing. **Petře Bašarové,** Plástovice, syn **Tobiáš Koťátko**
2. 4. **Šárce Drmlové**, Písek, syn **Ondřej Syrovátka**
3. 4. **Pavlíně Márové**, Č. Budějovice, syn **Jiří Mára**
4. 4. **Daně Jáchymové**, Zvíkovské Podhradí, dcera **Nina Toulová**
4. 4. **Szabině Darcsi**, Písek, dcera **Karolína Popadičová**
5. 4 Mgr. **Štěpánce Janoušková**, Písek, dcera **Amálie Janoušková**
6. 4. **Pavle Talaváňové**, Vladyčín, syn **Dominik Grůbr**
6. 4. **Lence Kohoutové**, Blatná, syn **Jan Kohout**
6. 4. Mgr. **Caroline Korsawe**, Písek, syn **Nicolas Korsawe**
6. 4. **Janě Šťastné**, Milevsko, dcera **Michaela Kolářová**
6. 4. **Michaele Komárkové**, Sepekov, dcera **Aneta Komárková**
7. 4. **Marcele Vítové**, Dobronice u Bechyně, dcera **Liliana Vítová**

Zemřeli:

Pohřební služba Foitová – Vrba

17. 3. **Vasil Yanushev** Kostov, Bulharsko, *53 let*
27. 3. **František Ševčík**, Písek, *87 let*
30. 3. **Bohumil Tichý**, Kožlí u Čížové, *70 let*
31. 3. **Bohumila Kyznarová**, Písek, *99 let*
3. 4. **Josef Kotšmíd**, Písek, *87 let*
5. 4. **Blažena Pavlová**, Písek, *59 let*
6. 4. **Jan Švec**, Písek, *92 let*

Pohřební služba Habich

24. 3. **František Jungwirth**, Písek, *80 let*
24. 3. **Věra Morozová**, Písek, *91 let*
26. 3. **Jaroslava Čapková**, Křešice, *65 let*
3. 4. **Jozef Kalamár,** Písek, *66 let*
3. 4. **Jiří Slavík**, Mirovice, *73 let*
4. 4. **Věra Jedličková**, Písek, *88 let*

Pohřební služba Městské služby Písek

29. 3. **Irena Pouzarová**, Písek, *89 let*
31. 3. Ing. **Jiří Milička**, Praha, *nedožitých 82 let*
31. 3. **Tatjana Nalobinová**, Praha, *59 let*
6. 4. **Miloslav Jahoda**, Písek, *nedožitých 93 let*

Sběrné dvory jsou znovu otevřeny, stejně jako některá sportoviště

Město Písek **od 7. dubna** otevřelo pro veřejnost všechny **sběrné dvory odpadu**. Provoz je nastaven ve standardních provozních termínech a hodinách. S blížícími se velikonočními svátky Městské služby Písek upozorňují, že ve dnech pracovního klidu budou sběrné dvory uzavřeny.

Sportoviště pro individuální, resp. některé nekontaktní sporty, jsou znovu v provozu **od středy 8. dubna**. V Městském sportovním areálu se otevřel tenisový kurt a hřiště na plážový volejbal.

Písečtí diabetici v době pandemie

Svaz diabetiků ČR, pobočný spolek Písek, oznamuje, že kancelář v Jablonského ul. 395 (vchod od řeky) bude otevřena po ukončení nouzového stavu vždy v pondělí 14 – 16 h. Je odložen i plánovaný zájezd 14. dubna do Netěchovic – Božetic.

JIŘÍ TOMAN, předseda poboč. spolku Písek

Inzerci, poděkování, vzkazy, reklamní články
v tištěném Píseckém světě i na *www.piseckysvet.cz*
domluvíte na tel. **607 777 993**
nebo e-mailem: *inzerce@piseckysvet.cz.*

Zápisy do školek budou bez dětí

Zápisy do mateřských škol zřizovaných městem Písek se budou konat **v původně plánovaném termínu 6. a 7. května 2020**, ale bez přítomnosti dětí a jejich zákonných zástupců. Rozhodlo o tom ministerstvo školství v návaznosti na mimořádná opatření vlády.

„Přihlášku bude možné doručit do datové schránky školy, e-mailem s uznávaným elektronickým popisem, poštou, případně osobně do schránky mateřské školy,“ upřesnila **Andrea Klimešová z odboru školství a kultury**.

Podrobné informace najdete na internetových stránkách ministerstva školství ***www.msmt.cz.*** Informace o zápisu do píseckých mateřských škol sledujte na jejich internetových stránkách. ***-MÚ-***

MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.
POHŘEBNÍ SLUŽBA
MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.
NEPŘETRŽITÝ PROVOZ VČETNĚ VÍKENDŮ A SVÁTKŮ
Pohotovost 604 221 737
Lesní hřbitov - mobil 737 206 711
ZAJIŠŤUJEME KOMPLETNÍ SLUŽBY
Lesní hřbitov - kancelář 382 212 011
E-mail: hrbitovy@ms-pisek.cz
WWW: www.ms-pisek.cz
ZAJISTÍME OD EKONOMICKÝCH AŽ PO LUXUSNÍ POHŘBY
KLIENT MÁ PRÁVO VYBRAT SI POHŘEBNÍ SLUŽBU
JSME DRŽITELEM CERTIFIKÁTŮ

POHŘEBNÍ SLUŽBA HABICH
PÍSEK a okolí od roku 1994
Budějovická 436 *(vedle Jikastu)*
Jeronýmova 312
www.pohrebnisluzbapisek.cz
e-mail: habichj@seznam.cz ZNAK KVALITY
Tel.: 382 213 541 – 382 224 477
Stálá služba SO, NE, svátky 602 472 885

POHŘEBNÍ SLUŽBA
FOITOVÁ – VRBA
Písek a okolí
Harantova 415
ZNAK KVALITY PROPOJUJE SDRUŽENÍ POHŘEBNÍCTVÍ ČR
Stálá služba 24 hodin denně, též SO, NE a svátky
Tel. 382 218 021, 606 484 553, 606 759 109
e-mail foitovadana@seznam.cz www.pohreb-pisek.cz

Milý Jiříčku, vše nejlepší k svátku!

I když to tak z názvu nevypadá, gratulace se netýká Jirků, ale Jiřičky, která byla Českou společností ornitologickou vybrána jako Pták roku 2020. Ne vždy byla česká pojmenování taková, jak je známe dnes...

V mládí mne dlouho udivoval název moudivláčka lužního. To druhové jméno – lužní – jsem chápal. Moudivláček žije v blízkosti vody, většinou v zamokřeném prostředí, jako je třeba okraj lužního lesa. Ale nedovedl jsem si vysvětlit, co má společného s vláčkem? Jako muzejní zoolog jsem shromažďoval nejen literaturu současnou, ale kupoval jsem i staré ornitologické knihy. A právě v nich jsem našel logické vysvětlení. Moudivláček se dřív jmenoval Moudlíváček. To má logiku. Samec opravdu moudlí (staročesky tká) váček. Jeho vakovité hnízdo je utkané z trávy a chmýří osik, topolů a jív. Během času se původní pojmenování měnilo asi jako slova při tiché poště. Možná, že název moudivláček byl původně jen žertem, přesmyčkou. Ale když se tvořilo na počátku minulého století závazné české názvosloví, tak se to zavedené veselé jméno zalíbilo, a proto mu bylo přiřčeno.

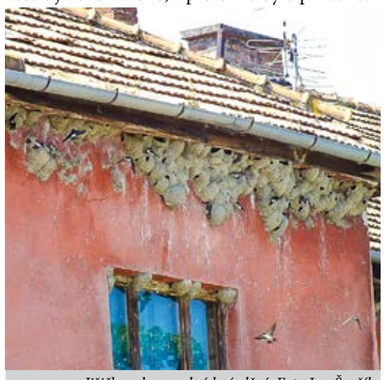

Jiřičky – hromadné hnízdění. Foto Jan Ševčík

Teď se možná čtenář diví, proč mluvím o moudivláčkovi, když ptákem roku je jiřička. I u ní totiž došlo ke změně jména. V Kněžourkově Přírodopise živočišstva (1910) je tento pták uveden v mužském rodu jako jiříček. I toto pojmenování bylo logické. Vycházelo z obvyklé doby příletu okolo 24. dubna, tedy na svátek Jirků. Pranostika uvádí, že na svatého Jiří vylézají hadi a štíři. A tato havěť vylézá, jen když je teplo. A oteplení je důvodem, že vylézá a vyletuje i hmyz. Díky tomu najdou potravu jak hadi a štíři, tak i jiřičky.

Ale tento článek nemá popřát jiřičkám k svátku (Jirkům samozřejmě přejeme), ale obrátit pozornost veřejnosti k tomuto druhu našeho pěvce. Jiřička totiž potřebuje ochranu a podporu. Proto byla Českou společností ornitologickou vybrána jako Pták roku 2020. Druhy žijící v blízkosti lidí (tzv. synantropní) jsou totiž negativně ovlivněné změnami v bydlení, v obhospodařování krajiny i změnou vztahu lidí k přírodě a jejím obyvatelům.

Ptáky roku byly v minulosti například vlaštovka, vrabec domácí, sýček, rorýs nebo čáp bílý. Jedná se o druhy, které ubývají. Z faunistických výzkumů, provedených v 26 evropských zemích, vyplynulo, že od roku 1980 do loňska poklesly stavy jiřiček o 25 %. V Česku jsme na tom trochu lépe, ale nebezpečí poklesu početnosti hmyzožravých ptáků, mezi které jiřička patří, je i u nás velké. Proto budeme rádi, když získáme pro jiřičku vaše sympatie.

Jiřičky hnízdily původně ve skalách. Jakmile se člověk usadil, začal budovat trvalá sídla a u nich chovat zvířata, využily jiřičky bohatší nabídky hmyzí potravy a možnosti postavit svá hnízda přímo u zdroje potravy, na stavbách. Lidská sídla jim poskytla „umělé skály“, větší bezpečí a také bohatší nabídku potravy. Mšice, mucničky, komáři, mouchy a pavouci našli u lidí dobré podmínky, a tak se za nimi přistěhovaly i jiřičky. To se zdálo ještě donedávna jako dobrá volba, změna k lepšímu.

Ale lidé si polepšili, a tak výrazně změnili jak hospodaření, tak i bydlení. Každý živý tvor, člověka nevyjímaje, potřebuje místo, kde by co nejbezpečněji složil hlavu (hnízdil) a zdroj energie (potravu pro sebe a své potomky). Stará zástavba s otevřenými podstřešními prostorami a půdami, s chlívky a stájemi, s dvorky s kolnami a s chovy králíků a slepic byla pro synantropní ptáky mnohem vstřícnější, než je tomu dnes. Jiřičky toho využily a přizpůsobily se novým podmínkám. Nejčastěji hnízdí pod střechami, na římsách okenních nik (Poláci je lidově nazývají „oknowka“, Němci „Fensterschwalbe = okenní vlaštovka“), v zapuštěných lodžiích a mimo města a interiéry vesnic na zemědělských objektech a mostních konstrukcích. Vlaštovky jako příbuzné jiřiček mají jiné nároky pro hnízdiště, dávají přednost vnitřním prostorům – stájím, chlévům a podloubím. Někde můžeme najít hnízda vlaštovek i jiřiček pospolu. Setkal jsem se s tím třeba v podloubí náměstí v Novém městě nad Metují. V některých evropských státech si jiřičky uchovaly svůj původní způsob života. Na skalách hnízdí například ve Walesu (Velká Británie) nebo na křídových útesech německého ostrova Rujana.

Většina ptáků hnízdí jen v jarním období, kdy mají dostatek hmyzí potravy. U jiřiček, které loví létající hmyz (hmyzí plankton) ve větším areálu nad různými prostředími se hnízdění může protáhnout až do podzimu. Jiřičky hnízdí jen vzácně samotářsky. Většinou vytvářejí kolonie s desítkami, někdy i stovkami hnízd. Jakmile si vyberou nějaké hnízdiště, pravidelně se na ně vracejí. Nová hnízdiště blízko míst svého narození zakládají loňská mláďata. První ze zimovišť přilétají samci. Po příletu samic se partneři spárují, pak opraví hnízdo a do něj pak snese samice 4 – 5 bílých vajíček. Hnízdo je miska s jedním vstupním otvorem slepená z bláta a slin. Sucho předchozích let doléhá i na jiřičky, které na některých místech nenacházejí louže s blátem pro opravu a stavbu hnízd. V takových případech může člověk pomoci tím, že louže udělá.

Jiřička při opravě hnízda. Foto Jan Ševčík

Jiřičky hnízdí dvakrát do roka. Při nedostatku hmyzu se může hnízdění protáhnout až do konce září nebo začátku října. Mláďata jsou krmena oběma rodiči hrudkami drobného hmyzu naloveného v letu a slepenými slinami. V jednom takovém soustu může být až několik stovek hmyzích tělíček. Při druhém hnízdění pomáhají s krmením sourozenců mláďata z prvního hnízdění. Stejným způsobem loví létající hmyz (hmyzí plankton) příbuzné vlaštovky a břehule a také nepříbuzní, ale podobně vypadající rorýsi. Příroda to zařídila tak, aby se potrava dostala na všechny druhy a ty si vzájemně nekonkurovaly. Nejblíže zemi loví vlaštovky, většinou jen několik set metrů od hnízda a vybírají si větší kořist. O něco výš loví břehule drobnější hmyz, nad nimi pak jiřičky a nejvýše rorýsi.

Všichni tito ptáci jsou si podobní tvarem těla i způsobem lovu potravy. Proto musí na podzim odletět někam, kde se uživí. Jiřičky jsou dálkoví cestovatelé. Při cestě do zimovišť musí přeletět

Dokončení na str. 22

Jiřička sbírá bláto na hnízdo. Foto Jan Ševčík

Milý Jiříčku, vše nejlepší k svátku!

Dokončení ze str. 21

přes Saharu, ale kam zaletí potom, není jasné. V Evropě byl okroužkován více než milion jiřiček, ale žádný údaj o jejich výskytu z území jižně od Sahary nemáme. Naši ornitologové okroužkovali 69 631 jiřiček a nejvzdálenější nález máme jen z Alžírska, 2200 km od místa kroužkování. Možná na jihu od Sahary nežije nikdo, kdo by údaj o nalezené nebo chycené okroužkované jiřičce do Evropy mohl nebo chtěl poslat. Když nám nic neprozradí kroužky, mohlo by pomoci malé elektronické zařízení (geolokátor), které zaznamenává zeměpisnou polohu. Ale u něj je problém, že k zjištění trasy a letu a polohy zimoviště musíte jiřičku s geolokátorem na zádech dostat znovu do ruky, tj. chytit ji nebo nalézt mrtvou.

A protože nemohou být drobní ptáci těmito fotosenzorickými datovými přístroji vybavováni ve velkém, je pravděpodobnost, že nám jiřičky pomocí této metody prozradí, kde zimují, jen malá. Budou to pravděpodobně místa odlehlá, nepřístupná nebo neobydlená, protože při dosavadní intenzitě cestování by mohla být zimoviště nějakým pozorovatelem ptáků objevena. Když je nějaký problém, snaží se člověk najít cestu, jak ho vyřešit. (Doufám, že se to podaří i u koronaviru). O odhalení tajemství jiřiččích zimovišť se úspěšně pokusili holandští vědci, kteří studovali izotopy v peří jiřiček. Určité izotopy jsou v peří, které naroste na hnízdišti, a jiné, díky odlišnému prostředí, jsou

Pár jiřiček při stavbě hnízda. Foto Jan Ševčík

v peří, které naroste na zimovišti. Protože různá území na povrchu Země mají specifické izotopové prostředí, tak se dá odhadnout, kde to zimní opeření narostlo. Holandští ornitologové tak zjistili, že jiřičky z jimi zkoumané kolonie pravděpodobně zimovaly v západní Africe, v Kamerunu a Kongu. Je překvapivé, že jiřičky hnízdí v Evropě i za polárním kruhem. Při odchytu během tahu na zimoviště přes centrální Evropu se poznají podle robustnějšího těla a delších křídel. Je to proto, že jejich trasa na zimoviště je delší.

Zmiňoval jsem již, že na některých hnízdištích se jiřičky setkávají s vlaštovkami. V takových případech se pak mohou setkávat i při sbírání materiálu pro stavbu hnízda. K páření jiřiček i vlaštovek dochází na zemi a praxe ukázala, že samci vlaštovek jsou v tomto směru aktivnější, a tak se páří i s jiřičkami. Prvním dokladem je kříženec – **jiřivka**, který byl poprvé zjištěn v srpnu 2013 na Branišovském rybníce u Českých Budějovic. Od té doby jsou tito kříženci zjišťováni každoročně.

Byl bych rád, kdyby můj příspěvek opravdu přispěl k tomu, aby lidé jiřičky pomáhali chránit a neshazovali jim hnízda. Chápu, že se lidem nelíbí trusem znečištěná zeď nebo okno. Tomu se dá z větší části zabránit instalací nejméně 25 cm široké podložky pod hnízdem. Protože jiřičky mají kromě některých lidí i další nepřátele, měla by být podložka minimálně 30 cm pod dnem hnízda. To zabrání poštolkám, strakám a sojkám, aby dosáhly do hnízda. Konkurentem jiřiček je vrabec domácí. Využívá jejich hnízda pro sebe, a protože je silnější, dokáže jiřičky vyhnat.

Dokončuji tento text a za okny se chumelí. Když si uvědomím, že první dvě jiřičky byly letos pozorovány 28. března na sídlišti Vltava v Českých Budějovicích, je mi z toho smutno. Takový pokles teplot, který na přelomu března a dubna nastal, nemohly přežít. Snad přežijí ty, co přiletí později, a doufám, že je na hnízdištích přivítáte s laskavou shovívavostí.

KAREL PECL
spolupracovník Prácheňského muzea a Záchranné stanice živočichů Makov.

Hnízdo jiřiček obsazené vrabcem domácím. Foto Jan Ševčík

Oblastní charita Písek

LINKA POMOCI OBLASTNÍ CHARITY PÍSEK

LINKA JE URČENA:

- PRO SENIORY A OSOBY V KARANTÉNĚ

NA LINCE SE DOZVÍTE:

- ZÁKLADNÍ INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE COVID-19 V ČR
- NEBO VÁM INFORMACE ZJISTÍME

DÁLE VÁM ZDE ZAJISTÍME:

- NÁKUP ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÝCH POTŘEB S LIMITEM DO 300 KČ
- OBĚDY, PODMÍNKOU JSOU VLASTNÍ JÍDLONOSIČE
- ZÁKLADNÍ PSYCHICKOU PODPORU A POMOC

PROVOZ LINKY JE
OD PONDĚLÍ DO PÁTKU
OD 7:30 DO 15:00 HODIN.
VOLAT MŮŽETE NA NÍŽE UVEDENÉ TELEFONNÍ ČÍSLO:

+420 731 199 175

Jsme s Vámi i v těžkých životních okamžicích

Naděje pro rouškované lidi

Již týdny zažíváme stav, jaký jsme nezažili od války. Je to zvláštní pocit, když jdete ráno v sedm městem do práce (tímto se omlouvám všem, kteří si nemohou jako já přispat) a skoro nikoho nepotkáte. Míjíte lidi s rouškou a tentokrát vlastně jen podle očí, nakolik je znáte, rozlišujete koho pozdravit. Obdiv si zasluhují lidé s brýlemi, protože jejich skla vidíte vždycky zamlžená a to s tím mají ujít celou cestu.

U zahrádek na mě od doby nošení roušky začali štěkat někteří psi, dokud ji neodepnu a neukážu jim svou tvář. Ani jokšír mladé sousedky mi to neulehčil a při pokusu ho pohladit před banditou přímo prchl. V naší ulici se každé ráno potkávám nejvíce se zaměstnanci nemocnice a za ně vysílám nahoru první díky. Já, kdybych chtěl, budu jako naši zaměstnanci uplatňovat jen home office, abych se více chránil, ale tito nemohou. Lékaři, sestřičky, zřízenci jdou každý den do práce s rizikem, kdy se dozví ten ortel, že koronavirus si teď vybral je samotné a tím pádem i jejich rodiny. Oni jsou si nejvíce vědomi děsivé zkušenosti selekce vykonávané italskými a španělskými kolegy. *Ty ještě ano, tebe musíme nechat odejít.* Myslím na kamaráda Pavla, který mi psal, že se modlí každý den s rodinou Růženec. O sebe se vůbec nebojí, je věřící a žije samozřejmě s tím, že nejsme, minimálně na tomto světě, nesmrtelní. Bojí se, kdyby musel teď odejít, co by dělala manželka se třemi dcerami. Myslím na kamaráda Petra, jak asi velké zoufalství zažíval, když přišel o domluvené zakázky, dokud vláda nerozhodla o nějaké podpoře. Myslím na naše dříve narozené žijící v domovech, aby vydrželi. Myslím pak na elity a mezi nimi třeba na našeho vikáře Doležala, který nám pravidelně posílá přes WhatsApp vzpruhu, humor a naději. Myslím s díkem na ty republikově známé elity, které rozpoznaly hned v počátku, že tu vzpruhu budeme potřebovat postupně všichni. Neděsily, pojmenovaly, sílily. Myslím samozřejmě na naše politické špičky, které se ocitly pod tlakem, na jaký je jejich marketingoví poradci při volební kampani nemohli připravit. Z čeho teď čerpají, je pro národ klíčové.

Držím jim teď palce, aby se jim podařilo vyvést nás minimálně aspoň z té krize ekonomické a zdravotní. To má být totiž jednou ze schopností politika, vyvést lidi z krize. Koneckonců každý, kdo má pod sebou zaměstnance, má teď prokázat svou samozřejmou schopnost své zaměstnance sílit a držet je. Pozdrav z Lán pro nás všechny… stačil a nechávám ho stranou. Každopádně od toho osamoceného muže zapouzdřeného do vlastních zranění již nemůžeme očekávat více. Bylo mi naopak líto, že Češi spíš neviděli proslov slovenské prezidentky. Slova Zuzany Čaputové adresovaná našim bratrům na Slovensku byla plná solidarity, empatie a síly, jak se v takový moment od vrcholného představitele státu očekává.

V pět hodin ráno, když píšu tento text, si na mě sedá má dvouapůlletá dcera, protože nechce být vedle sama. A odmítá, když jí vytvářím na gauči vedle sebe improvizovanou a přitom senzační přistýlku. Chce sedět na mně a nechat se rušit cvakáním do klávesnice. Chce zažívat teplo a blízkost. A to je přesně to, co si teď umí mezi sebou předávat Češi. Je to už hodně dlouho, co jsem se cítil naposledy se všemi spoluobčany propojen jako teď. A to i přesto, že na sebe teď nemůžeme volat se sousedkami přes plot, popovídat se známými po kostele, zajít s Jakubem na trénink, s kamarády udělat důslednou inspekci po písecких barech.

Tato krize nám totiž i přes veškeré ztráty dává šanci stát se lepšími. Bylo by fajn, až zas pominou všechna omezení, abychom naložili s našimi možnostmi dospěleji. Možná více přemýšleli nad hodnotami. Už teď si ale myslím, že z toho vzejdeme duchovně bohatší, že máme dokonce nakročeno zastavit se letos nad skutečným poselstvím nadcházejících Velikonoc. Že tomu vše nasvědčuje, o tom mě teď přesvědčují Češi a Písečáci až na výjimky každý den.

Když dopisuji tyto řádky, vrabčí hnízdo s modrýma očičkama se na mě dívá, jestli je tohle nepohodlí na klíně nutné – chce se vrátit do *Hajanovic*, což je v sobotu v tento čas skvělý nápad. Než ale znovu usnu, chci přemýšlet ještě jednou nad časem, kdy si nevidíme do obličejů, ale možná mnohem více si vidíme do našich srdcí a tím dáváme možnost nechat vyrůst v nás, *rouškovaných* lidech, opravdovou naději.

PAVEL SEKYRKA
(na chodníku rouška hvězdičkovaná, duhová a zelená)

SUDOKU: Vaším úkolem je co nejrychleji doplnit tabulku o zbývající číslice 1 až 9 tak, aby se žádná číslice v žádném sloupci, řádku a ani v jednom z devíti čtverců o hraně 3 čtverečky neopakovala. Vlevo jednodušší, vpravo obtížnější.

8				7		9		3
1		5				6		8
6				5	2	1		
			6		8	3	4	
	2	4	3					
	6	8						2
		6	9		4		3	
	1				3			9
9				6			8	

		3			8			
	9			3		2	8	
							5	3
3					9		6	
			8					7
	8			7	4			
2			1			3		
5			4		3			6
		4		2		5	7	

Milý vzkaz Čechům od amerického spisovatele Roberta Fulghuma: Zítřek teprve přijde

Na úplný závěr dnešního čísla Píseckého světa, vydávaného v době nouzového stavu v celé České republice, přinášíme krásný text od spisovatele Roberta Fulghuma. Tento vzkaz koluje po internetu, ale dovolujeme si ho zde sdílet především pro lidi, kteří se virtuálním on-line světem nepohybují.

Robert Fulghum navštívil píseckou Sladovnu v říjnu 2019. Mimo jiné prohlásil, že má rád Čechy pro jejich skvělý smysl pro humor a že on sám se cítí být nevlastním vnukem Járy Cimrmana. Teď je sice Američan, ale v minulém životě byl prý Čech – a v tom dalším zase bude... Foto Sladovna Písek

Dobrý den, zdravím vás!
Píšu vám z hor čtyřicet kilometrů jihovýchodně od města Moab v americkém Utahu. Dělí nás sedm časových pásem a 8683 kilometrů. Za svítání tady bylo pět stupňů a až slunce zapadne, bude tady stejná teplota jako tou dobou v Praze. Přesto si nejsme zase tak vzdáleni.

Každé ráno pročítám zprávy z Česka. Teď při psaní zrovna sleduji na obrazovce svého počítače záběry z webkamer, které zachycují dění v Praze. Celosvětová internetová síť tak získává na svém pravém významu. Jsme propojeni jako nikdy dřív v celých dějinách lidstva.

Ale tím to nekončí. Česká republika je teď v karanténě. Je zavřené všechno, co zavřít lze. Včetně vašich hranic. Nemohl jsem tedy přijet. A ani vy nemůžete vycestovat. V Moabu jsme na tom podobně. Schyluje se ke karanténě – všechny veřejné školy a úřady jsou zavřené, všechny akce zrušené. Turisty vyháníme pryč a radíme jim, aby nejezdili. A i místní mají jít domů a nikam nechodit.

Proč? Po celé planetě Zemi se totiž rozšířil živý organismus tak maličký, že jej můžeme vidět jen pod elektronovým mikroskopem. Je všude. Stejný agresivní virus zaplavil Česko i Utah. Většinou jsou přírodní pohromy, jako požáry, bouřky, zemětřesení, sopečné erupce, a dokonce i války, omezeny časem a prostorem – dějí se někomu jinému, jinde, v jinou dobu. Tentokrát však přišla zkáza úplně jiného typu. Ovlivňuje skutečně nás všechny, kteří žijeme na oné bleděmodré kouli kroužící nekonečným černým prostorem. Svět nikdy nepůsobil tak malý a křehký. Co si o tom máme myslet? Co máme dělat? Co s námi bude?

V mé představě teď měním úhel pohledu. Píšu vám z roku 2030 – kdy už budeme vědět, co dnes nevíme.

Je březen, za deset let. Představte si to.

Češi měli díky své historii jedinečnou průpravu, aby zvládli onu virovou krizi. V minulosti se museli omezit kvůli Velké hospodářské krizi, nacistickému Německu, rudým Sovětům a bezcitnému komunismu. Přečkali dobu železné opony, kdy nemohli volně cestovat. A pak se objevila další překážka – tentokrát vytvořená strachem z mikroskopických potvor. Zase museli čekat. A pak se z problémů opět vymanili. I tehdy pochopili pravdu, že nic není tak černé, jak se na první pohled zdá, ani tak růžové, jak si představujeme.

Stav nouze tak nějak vždycky číhá za rohem.

Pro většinu lidí byla tato krize nepříjemná – museli ji prostě vydržet. Pro některé to bylo těžké a tísnivé období. Ale Češi jako národ se po porážce pokaždé znovu zvedli a šli dál. Vždycky všechno přestáli a zvítězili, protože takoví jsou.

Takto události zachytí budoucí učebnice dějepisu – protože tak to bude.

Vraťme se teď do přítomnosti, do března 2020, kdy se večer chystám do postele a většina Čechů už dávno spí.

Nemám ve zvyku říkat ostatním, co si mají myslet, co mají cítit nebo jak mají žít. Můžu mluvit jen za sebe. Uvažuji takto:

Podle mě všechny živé organismy žijí v riskantních podmínkách.

Každý den našeho běžného života probíhá ve stavu pohotovosti.

Jen tím, že se ráno vyhrabeme z postele, už vlastně riskujeme.

Spoléháme na to, že přežijeme celý den a večer zase ulehneme.

Je to v podstatě sázka, kdy věříme, že riziko se nám vyplatí.

Ale záruky neexistují – dokonce i tady na horách, kde žiju, je to nebezpečné. Než se dostanu z domu do města, narazím na spoustu opilých řidičů na silnici, na lovce v lesích, blesky na obloze, padající balvany a neukázněné bakterie. Potulují se tu krávy a v kterékoli zatáčce mi do cesty může skočit sebevražedný srnec. Navíc tu mají volný výběh turisti, kteří se kochají panorámaty a nesledují provoz. A protože je jaro, ze zimního spánku se probouzejí chřestýši a medvědi. Už se chystají taky černé vdovy a koutníci jedovatí, škorpioni a smrtonosné vosy.

Ano, můžeme se bát mnohého – všude, kdekoli a kdykoli.

Byla doba, ve které jsem nežil – a přijde doba, kdy zase žít nebudu. Ale jsem tady dnes. Možná tu budu i zítra. Věřím, že vše se zvrátí v dobré pro všechny, kteří si umí vzít ze všeho to nejlepší – pro ty, co se zaměřují na dnešek. A dokud žijeme, můžeme svůj život učinit tak smysluplný, jak budeme chtít a jak nám odvaha dovolí.

Nejsem pesimista ani optimista, jen tvrdohlavý realista.

Prožil jsem toho dost, až jsem dospěl k této pravdě, které věřím.

Svůj dopis končím v noci, která zahaluje nás všechny.

Právě jsem viděl videa z Itálie, kde spolu lidé zpívají na balkónech svých bytů, hrají na kytary, popíjejí víno, smějí se. V každé situaci máme možnost trochu bláznivě se zabavit.

Zítřek teprve přijde.

Za pár let budeme moct říct, že jsme přebrodili ten hrůzostrašný mlhavý močál neznámého neznáma a vkročili na denní světlo, ve kterém už jasně vidíme pravdu známého známa.

Budeme znát to, čím jsme tehdy prošli.

Budeme moct říct, že jsme všechno přežili. A zvítězili.

A budeme pokračovat. Protože nic jiného dělat ani nemůžeme.

Dobrou noc. Lehké sny.

ROBERT FULGHUM

Po pročtení prosím Písecký svět nevyhazujte, ale pošlete dál – nejlépe těm, kteří nemají přístup na internet.

Pokud nám chcete a můžete pomoci udržet vydávání Píseckého světa a provoz webu www.piseckysvet.cz – a podpořit tak nezávislou místní žurnalistiku a necenzurovaný prostor pro Vaše názory – můžete jakýkoliv příspěvek poslat na účet č. 78 31 003 001 / 5500. (Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)

VAŠE REDAKCE PS, redakce@piseckysvet.cz